PLAN ROZWOJU LOKALNEGO
2004 - 2006

Miasto i Gmina Wysoka

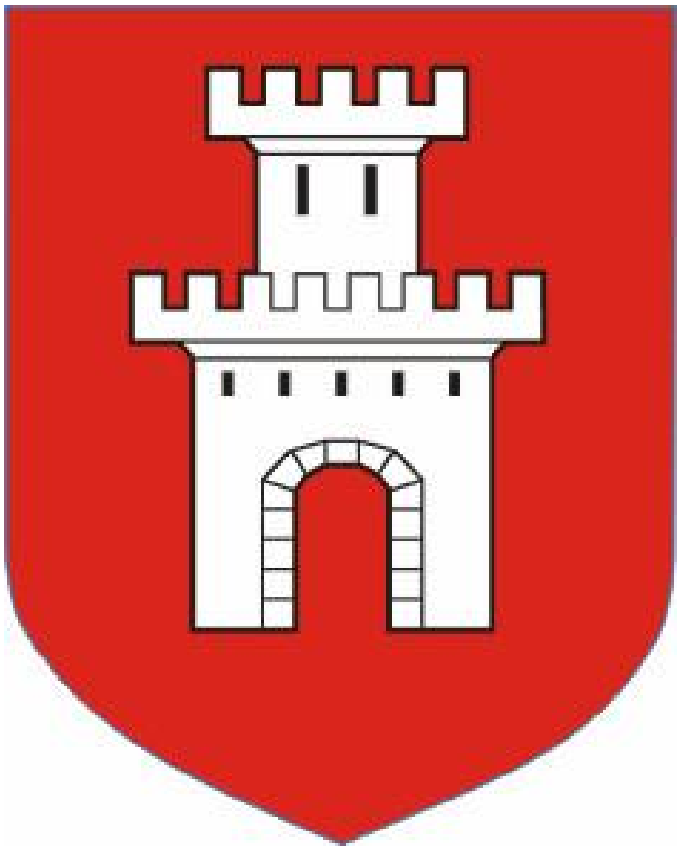

WPROWADZENIE

OBSZAR I CZAS REALIZACJI PLANU LOKALNEGO

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Wysoka wdrażany będzie w ramach czterech obszarów:

- Infrastruktura ochrony środowiska,
- Infrastruktura komunikacyjna,
- Oświata i wychowanie,
- Sfera społeczna i bezpieczeństwo.

Jednocześnie dla każdego z obszarów wyznaczono zasięg terytorialny interwencji planu, a także określono inne uwarunkowania oraz szczegółowe ograniczenia związane z realizacją konkretnych zadań. Informacje w tym zakresie przedstawiono w poniższym zestawieniu.

Obszar	Zasięg terytorialny	Inne uwarunkowania oraz ograniczenia szczegółowe
Infrastruktura ochrony środowiska	- bezpośredni; w. Wysoczka, m. Wysoka - pośredni; północna część gminy,	Zadania związane ze sferą ochrony środowiska naturalnego o całkowitej wartości jednostkowej nie przekraczającej równowartości 1 mln EURO
Infrastruktura komunikacyjna	- bezpośredni; m. Wysoka, - pośredni; nie dot.	Zadania drogowe o oddziaływaniu lokalnym, służące celom ponadlokalnym
Oświata i wychowanie	- bezpośredni; miast i gmina Wysoka, - pośredni; w stopniu nieznacznym gminy ościenne	Wachlarz usług bazy sportowej może być intratną propozycją również dla gmin ościennych (np. basen)
Sfera społeczna i bezpieczeństwo	- bezpośredni; miasto i gmina Wysoka, - pośredni; w nieznacznym stopniu gminy ościenne	W ramach planu realizowane będą zadania komplementarne związane z polepszaniem bezpieczeństwa publicznego

Obok projektów objętych Planem Rozwoju Lokalnego na terenie gminy realizowane będą zadania komplementarne wobec zadań planu, głównie w obrębie następujących obszarów:

- infrastruktury ochrony środowiska,
- infrastruktury komunikacyjnej,
- gospodarki i rynku pracy,

- sfery społecznej i bezpieczeństwa.

Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Wysoka obejmuje lata 2004-2006. Zakłada się realizację II edycji planu obejmującej okres 2007 – 2013. Preludium do sporządzenia II edycji PRL stanowią zadania komplementarne, które przygotowują i ukierunkowują politykę rozwoju w zakresie elementów, które jak się przewiduje, blokowałyby realizację zadań priorytetowych dla obszaru lat 2007 – 2013.

DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WYSTĘPUJĄCEJ NA OBSZARZE OBJĘTYM WDRAŻANIEM PLANU

I. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY

Gmina Wysoka położona jest w obszarze Wysoczyzny Krajeńskiej, na północnych krańcach województwa wielkopolskiego. Powierzchnia gminy wynosi 123,1 km^2, z czego 97,3 km^2 przypada na użytki zielone, 16,8 km^2 na lasy, zaś miasto stanowi 4,86 km^2.

Wysoką położoną w środkowo-wschodniej części powiatu pilskiego, dzieli od miasta Piły odległość 30 km, czterokrotnie większa odległość, bo aż 110 km - dzieli ją od Poznania.

Gmina Wysoka graniczy z następującymi gminami: od północy z Krajenką i Złotowem, od wschodu z gminami Łobżenica i Wyrzysk, od południa z Białośliwiem i Miasteczkiem Krajeńskim, od zachodu z gminą Kaczory.

Na terenie Gminy utworzonych jest dwanaście sołectw i dwie jednostki pomocnicze. Wewnętrzny podział administracyjny gminy przedstawia się następująco:

- Bądecz, obejmujący wsie Bądecz i Sędziniec,
- Czajcze,
- Jeziorki Kosztowskie,
- Kijaszkowo,
- Mościska, obejmujące wsie Mościska i Kostrzynek,
- Młotkowo,
- Rudna, która obejmuje wsie Rudna i Nowa Rudna,
- Stare, obejmująca wsie Stare i Gmurowo,
- Tłukomy,
- Wysoka,
- Wysoczka,
- Wysoka Mała obejmująca wsie Wysoka Mała i Wysoka Wielka,
- jednostka pomocnicza przy Osiedlu Tadeusza Kościuszki w mieście Wysoka
- jednostka pomocnicza przy Osiedlu Gen. Świerczewskiego w mieście Wysoka

Rys historyczny

Miasto i Gmina Wysoka położone są na historycznych terenach Krajny. Pierwszy zapis dotyczący Wysokiej pochodzi z XIII wieku. W dokumencie z 1260 roku zapisano nazwę wsi –Visoka – którą książę wielkopolski Bolesław Pobożny podarował Mikołajowi z Gostynia, późniejszemu podkomorzemu poznańskiemu. Samo miasto powstało znacznie później, dopiero w 1521 roku nastąpiła jego lokacja. Od tego czasu Wysoka miała swój herb i pieczęć miejską. Niestety żadne pieczęcie nie zachowały się do dziś, a używana aktualnie wzorowana jest na zachowanym opisie. Opis tej pieczęcie pozwala sądzić, że herb miasta nie zmienił się od najdawniejszych czasów.

Po pierwszym rozbiorze Polski w 1772 roku Wysoka i okolice znalazły się w granicach państwa pruskiego. Na przestrzeni dziejów miasto przeżywało upadki m.in. wielki pożar w 1846 roku, który strawił prawie całe miasto (zaginął wtedy dokument z 1521 roku nadający prawa miejskie), ale i wzloty – na początku XX wieku miasto zostało skanalizowane i zelektryfikowane. W okresie powstania wielkopolskiego Wysoka była najdalej na północ wysuniętym ośrodkiem prowadzącym „bój o niepodległość”. Miasto i okolice wróciły do Polski wskutek postanowień traktatu wersalskiego. Okres II wojny światowej to czas represji ze strony hitlerowskich Niemiec. Najtragiczniejszym wydarzeniem było jednoczesne aresztowanie 19 obywateli miasta i okolic, których nocą wyprowadzono w Wysockie Góry i bestialsko zamordowano.
Miasto i cały pobliski teren wyzwolono w końcu stycznia 1945 roku. Od 1973 roku Wysoka jest siedzibą miasta i gminy, zaś od 1 stycznia 1999 roku administracyjnie należy do powiatu pilskiego i województwa wielkopolskiego.

Sylwetki osób związanych z Ziemią Wysocką

Antoni Bederski – bibliotekarz i wydawca, w latach 1919-1928 dyrektor Biblioteki Raczyńskich w Poznaniu, patron Biblioteki Publicznej w Wysokiej.
Antoni Bederski urodził się 13 stycznia 1848 roku w Wysokiej. Po zdaniu matury w 1871 roku rozpoczął studia z filologii klasycznej i słowiańskiej na uniwersytetach we Wrocławiu i Berlinie. W 1891 roku objął stanowisko drugiego bibliotekarza w bibliotece Raczyńskich w Poznaniu, zaś w 1919 roku powierzono mu stanowisko dyrektora tej biblioteki. Funkcję tą pełnił do 1928 roku. Antoni Bederski zapisał się w historii jako znawca i krzewiciel literatury. Zmarł 29 marca 1930 roku w Poznaniu.

Ksiądz Roman Budniak – proboszcz parafii Wysoka, funkcję tę pełnił w latach 1945-1986. Roman Budniak urodził się 8 sierpnia 1913 roku w Boroszewie na Śląsku Opolskim. Po ukończeniu gimnazjum odbył studnia filozoficzno-teologiczne w Gnieźnie i w Poznaniu. Święcenia kapłańskie otrzymał 11 czerwca 1938 roku. Dnia 2 listopada 1939 roku aresztowany został przez gestapo i uwięziony w inowrocławskim więzieniu, ostatecznie osadzony był w obozie koncentracyjnym w Dachau. Uwolniony przez wojska amerykańskie 29 kwietnia 1945 roku przybył do parafii Wysoka, gdzie wykreował się na wspaniałego duszpasterza, krzewiciela patriotyzmu, wzór człowieka uczciwego w pełni oddanego sprawom wspólnoty.
Rada Miasta i Gminy Wysoka uchwałą z dnia 3 listopada 1995 roku nadała ks. Romanowi Budniakowi tytuł Honorowego Obywatela Miasta i Gminy.

Ludwik Gładyszewski – burmistrz w latach 1935-1939, po II wojnie światowej, w roku 1945 ponownie wybrany burmistrzem . Funkcję tę pełnił do 1950 roku. Ludwik Gładyszewski urodził się w Wysokiej, 22 sierpnia 1900 roku. W czasie I wojny światowej wcielony został do wojska niemieckiego. Po zakończeniu wojny wrócił do rodzinnego miasta i w roku 1919 wziął czynny udział w powstaniu wielkopolskim. W latach trzydziestych działał w kilku lokalnych organizacjach. W okresie okupacji prowadził księgowość w trzech majątkach ziemskich w okolicach Wysokiej. Ludwik Gładyszewski zmarł po ciężkiej chorobie 9 czerwca 1970 roku.

II. ZAGADNIENIA LUDNOŚCIOWE

Ludność gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2003 roku wynosiła 7.072 osoby, w tym miasto Wysoka zamieszkiwało 2.835 osób.
Strukturę wiekową (w tym ludność w wieku produkcyjnym), przyrost naturalny, migrację i poziom wykształcenia przedstawiono w poniższych tabelach:

LUDNOŚĆ MIASTA I GMINY WYSOKA

LATA		**2000**	**2001**	**2002**	**2003**
Ludność gminy		7 183	7 150	7 085	7 072
Struktura wiekowa	produkcyjny	4 133	4 198	4 208	4 311
	poprodukcyjny	821	813	803	781
	przedprodukcyjny	2 229	2 139	2 074	1980
Przyrost naturalny	urodzenia	79	73	83	80
	Zgony	59	55	60	55
	Przyrost naturalny	20	18	23	25
Migracje	Napływ	56	70	73	69
	Odpływ	84	108	134	80
	Bilans	-28	-38	-61	-11

*Źródło: U.S.C. Wysoka

LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

	Ogółem	Wyższe	Policealne	Średnie ogólno-kształcące	Średnie zawodowe	Zasadnicze zawodowe	Podstawowe	Podstawowe nieukończone
Razem	5 567	209	90	201	851	1 567	2 260	389
13-19 lat	981	-	-	19	25	72	565	300
20-29 lat	1 102	65	32	81	297	423	198	6
30-39 lat	831	48	15	28	183	380	166	11
40-49 lat	1 081	61	30	42	212	418	311	7
50-59 lat	690	22	10	16	95	189	352	6
60-64 lat	212	-	-	8	12	29	151	7
60-więcej	670	-	-	7	27	56	517	52
mężczyźni	2 773	93	22	63	385	1 028	985	197
Kobiety	2 794	116	68	138	466	539	1 275	192

*Źródło: U.S.C. Wysoka

III. GOSPODARKA

Gospodarka i rynek pracy

Gmina Wysoka jest gminą typowo rolniczą. Przeważają gleby III i IV klasy. Obecnie istnieje tu ok. 413 rolniczych gospodarstw indywidualnych, o średniej powierzchni 17 ha. Poza tym na terenie gminy działają dwie dobrze prosperujące spółdzielnie produkcyjne: Rolniczy Kombinat Spółdzielczy w Bądeczu oraz Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna „Zgoda" w Jeziorkach Kosztowskich. Dodatkowo znaczna część gruntów uprawnych leżących w Mościskach i Kostrzynku wchodzi w skład gospodarstw rolnych należących do kompleksu „HS" Henryka Stokłosy. W wymienionych zakładach zatrudnienie znajduje duża część mieszkańców wsi „popegeerowskich".

Na terenie gminy Wysoka nigdy nie rozwinął się większy przemysł. Według stanu na koniec 2003 roku zarejestrowanych było 239 podmiotów gospodarczych. Strukturę prowadzonej działalności pokazano w poniższej tabeli.

ZAREJESTROWANE PODMIOTY GOSPODARCZE

Ogółem	Produkcyjne	Usługowe	Handlowe	Inne
230	2	129	74	25
9 KRS	4	3	2	-

*Źródło: UMiG Wysoka

Obecnie produkcję przemysłową w gminie tworzą dwie cegielnie /w Wysokiej Wielkiej i Czajczu/ oraz dwie sezonowo czynne gorzelnie /w Rudnej i Czajczu/. Mieszkańcy gminy Wysoka poza rolnictwem utrzymują się głównie z działalności prowadzonej przez niewielkie zakłady usługowo-rzemieślnicze. Wymienić tu należy Zakład Obróbki Drewna „ZODAN", Przedsiębiorstwo „Chrupek" i Przedsiębiorstwo „EKAR". Zdecydowanymi liderami w rankingu pracodawców są firmy zagraniczne: firma Lindon Polen /obecnie w likwidacji/ zatrudniająca nawet do 100 osób oraz firma Hjort Knudsen Polen zatrudniająca obecnie 120 osób.

Duża część ludności miasta i gminy podejmuje zatrudnienie w innych miejscowościach – głównie w Pile oraz w Śmiłowie -„H.S. Farmutil".

Na wysokim poziomie znajduje się wskaźnik bezrobocia na terenie gminy. Wskaźnik ten sukcesywnie wzrasta: na początku 2002 roku – wynosił 15%,

obecnie wynosi ok. 17%. Problem ten dotyczy głównie osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz średnim zawodowym.
Tutejszy samorząd stara się przyciągnąć potencjalnych inwestorów chcących prowadzić działalność gospodarczą na terenie gminy. To z myślą o nich w bieżącym roku uchwalony zostanie miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Wysoka określający tereny aktywizacji gospodarczej gminy.

Rolnictwo, leśnictwo

Ilość gospodarstw rolnych w gminie - 413 szt.

Wielkość gospodarstw:

- 1,01 do 5,00 ha - 127 szt.
- 5,01 do 10,00 ha - 63 szt.
- 10,01 do 20,00 ha -140 szt.
- 20,01 do 30,00 ha - 45 szt.
- 30,01 do 40,00 ha - 18 szt.
- 40,01 do 50,00 ha - 8 szt.
- 50,01 do 60,00 ha - 5 szt.
- 60,01 do 70,00 ha - 1 szt.
- 70,01 do 80,00 ha - 1 szt.
- 80,01 do 90,00 ha - 0 szt.
- 90,01 do 100,00 ha - 0 szt.
- pow.100,00 ha - 5 szt.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH

Ogółem:	Ha:	%
Użytki rolne	8.896,3	94,6
- grunty orne	7.561,5	80,4
w tym: - odłogi	58,7	0,6
- ugory	63,5	0,7
- sady	196,1	2,1
- łąki	809,6	8,6
- pastwiska	329,1	3,5
Lasy i grunty leśne	151,5	1,6
Pozostałe grunty	352,2	3,7

WYKAZ GRUNTÓW W KLASACH BONITACYJNYCH

Powierzchnia ogólna: 12.260,35 ha

I. UŻYTKI ROLNE

Grunty orne (ha)		
KLASA	II	11,03
	III a	715,82
	III b	2187,92
	IV a	2989,75
	IV b	1706,29
	V	715,20
	VI	85,30
	VI z	4,33
RAZEM		8415,64
Sady (ha)		
KLASA	II	0,11
	III a	18,00
	III b	45,62
	IV a	61,42
	IV b	32,55
	V	14,20
	VI	4,00
RAZEM		170,90
Łąki (ha)		
KLASA	III	42,59
	IV	290,42
	V	81,94
	VI	33,51
RAZEM		448,46
Pastwiska (ha)		
KLASA	III	65,44
	IV	382,35
	V	159,83
	VI	31,47
	VI z	1,09
RAZEM		637,18

II. GRUNTY POD LASAMI

Lasy i grunty leśne (ha)	675,03
Grunty zadrzewione i zakrzewione (ha)	25,43

III. GRUNTY POD WODAMI

Wody stojące (ha)	46,89
Wody płynące (ha)	1,81
Rowy (ha)	82,40

IV. UŻYTKI KOPALNE 2,43 ha

V. TERENY KOMUNIKACYJNE

Drogi (ha)	262,32
Koleje i inne (ha)	22,81

VI. TERENY OSIEDLOWE

Zabudowane (ha)	203,19
Niezabudowane (ha)	6,17
Zielone (ha)	16,69

VII. TERENY RÓŻNE 5,88 ha

VIII. NIEUŻYTKI 229,36 ha

W gminie głównie uprawia się ziemiopłody podstawowe oraz zboża. W hodowli dominuje bydło, trzoda chlewna oraz drób. Sukcesywnie wyłaniają się gospodarstwa specjalistyczne co dodatkowo dystansuje hodowców bydła, trzody i drobiu.
Z danych statystycznych dotyczących poziomu zmechanizowania gospodarstw rolnych oraz danych o ruchu budowlanym wynika, że zdecydowanie słaby jest park maszynowy lokalnych rolników, nie najgorzej jest zaś z zapleczem lokalowym. W gminie Wysoka średnio rocznie wznosi się około 5 nowych budynków inwentarskich o kubaturze powyżej 2000 m^3.

IV. STAN INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Drogi

Na terenie miasta i gminy Wysoka zgodnie z uchwałą nr IX/53/85 WRN w Pile z dnia 30.09.1985 roku w sprawie zaliczenia dróg na terenie województwa pilskiego do kategorii dróg gminnych jest 29 km dróg gminnych

Stan techniczny dróg jest zły. Są to drogi o nawierzchni gruntowej i żużlowej. Niezbędna jest poprawa stanu nawierzchni dróg.

Zgodnie z nową ustawą o drogach należy dokonać inwentaryzacji dróg gminnych, co wymaga dużych nakładów finansowych. Inwentaryzacja powinna obejmować drogi o znaczeniu lokalnym nie zaliczone do innych kategorii, które będą stanowić uzupełnienie dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Nowa inwentaryzacja, jak się szacuje powinna obejmować około 50 km dróg gminnych.

W gminie nie występuje czynna infrastruktura komunikacji kolejowej, lotniczej i wodnej.

Przez teren miasta i gminy przebiegają drogi wojewódzkie i powiatowe.

Ulice leżące w ciągu dróg należą do tej samej kategorii co te drogi.

Strategiczne dla gminy Wysoka drogi kołowe to droga krajowa nr 10 Szczecin-Warszawa i droga wojewódzka nr 190 Krajenka-Margonin-Gniezno.

Droga wojewódzka Krajenka-Margonin-Gniezno przebiega przez teren gminy, tj. wieś Bądecz, miasto Wysoka, wieś Wysoczka. Droga wojewódzka krzyżuje się w miejscowości Pobórka Wielka /gm. Białośliwie/ z drogą krajową, która realizuje powiązania międzyregionalne w kierunku Szczecin-Warszawa.

Długość dróg powiatowych biegnących w gminie wynosi 36,789 km, a ulic lokalizowanych w miejscowościach przy tychże drogach wynosi 0,930 km.

Drogi powiatowe uzupełniają powiązania zewnętrzne gminy. Obok dróg nr 363, 347, 349 istotne dla połączeń ponadlokalnych są drogi nr 362 i 361 łączące gminę z m. Łobżenica, nr 350 łącząca z drogą krajową nr 10, wreszcie droga nr 346 umożliwiająca połączenie „skrótowe” z m. Piła (Zelgniewo).

Oczyszczalnia ścieków i kanalizacja

Na terenie gminy Wysoka funkcjonuje komunalna oczyszczalnia ścieków zlokalizowana na peryferiach miasta Wysoka. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna o przepustowości maksymalnej Q=1300 m^3/d. Przepustowość ta pozwala na przyjęcie ścieków z terenu całej gminy. Oczyszczalnia wyposażona jest w:

- punkt zlewny ścieków dowożonych,
- komorę uśredniania ścieków,
- dwa reaktory biologiczne,
- dwa stawy sedymentacyjne,
- dwa osadniki wtórne,
- stacje PIX i dmuchaw
- stacje odwadniania osadu.

Zrzut ścieków oczyszczonych następuje do rowu melioracyjnego, dopływu Kanału Okaliniec. Pozwolenie wodnoprawne obejmuje okres do 24 lipca 2013 roku.

Miasto Wysoka skanalizowane jest w 80%, gmina Wysoka w ok. 30 %.

Na terenie gminy wybudowane są następujące kolektory kanalizacji sanitarnej:

- Młotkowo-Czajcze-Wysoka,
- Bądecz-Sędziniec-Wysoka,
- Wysoka-Mała-Wysoka,
- Kijaszkowo-Czajcze.

Gospodarka odpadami stałymi

Na terenie gminy Wysoka we wsi Wysoka Wielka znajduje się nieczynne składowisko odpadów stałych. Zostało ono uruchomione w 1984 roku. Powierzchnia składowiska wynosi 2,56 ha . Właścicielem jest gmina Wysoka, zarządzającym zaś Zakład Gospodarki Komunalnej. Składowisko jest zapełnione w 100%. Na dzień dzisiejszy odpady wywożone są poza teren gminy. Wywóz odpadów stałych następuje zgodnie z harmonogramem ustalonym przez Urząd MiG i Spółkę z o.o. „ALTVATER” z Piły. Pojemniki opróżniane są raz w tygodniu. W mieście i gminie, w miejscach publicznych funkcjonują kosze uliczne.

Od dnia 21.05.2001 roku została wprowadzona selektywna zbiórka odpadów na szkło, plastik i makulaturę. W gminie Wysoka brak jest odpadów poprzemysłowych.

Na terenie gminy znajduje się około 30 „dzikich składowisk”. Urząd MiG nie posiada szczegółowej inwentaryzacji w tym zakresie.

Wodociągi

Zaopatrzenie mieszkańców gminy w wodę następuje z wodociągów komunalnych i zakładowych. Wodociągi komunalne, obsługiwane przez Zakład Gospodarki Komunalnej funkcjonują w miejscowościach: Wysoka, Wysoka Mała , Stare, Kijaszkowo, Gmurowo, Rudna, Nowa Rudna, Młotkowo, zaś wodociągi zakładowe funkcjonują w miejscowościach: Mościska, Kostrzynek, Bądecz, Sędziniec, Czajcze, Jeziorki Kosztowskie.
Łączna długość sieci wodociągowych na terenie gminy wynosi ok. 60 km. Część sieci wodociągowej wymaga wymiany. Istnieje pilna potrzeba budowy sieci wodociągowych relacji: Wysoka-Bądecz i Rudna-Kostrzynek-Mościska.
Sukcesywnie postępuje przejmowanie przez Gminę wodociągów zakładowych. Fakt, iż obowiązek zaopatrzenia ludności w wodę spoczywa na Samorządzie, nie motywuje zakładów będących właścicielami sieci do przeprowadzania modernizacji i remontów zarówno rurociągów jak i urządzeń. Wszystkie kierowane do przejęcia przez Gminę wodociągi wymagają przeprowadzenia natychmiastowych modernizacji i remontów a nierzadko nawet wymian.

Sieć gazowa

Przez teren gminy przebiegają gazociągi wysokiego ciśnienia relacji:
- Piła-Wierzchowo – DN 250 mm,
- Rudna-Wysoka-Pobórka Mała (gm. Białośliwie) – DN150 ,
- Wysoka-Grabówno (gm. Miasteczko Krajeńskie) – DN 100.

Gmina zasilana jest poprzez stację redukcyjno-pomiarową I o przepustowości Q=3.200 Nm3/h. Aktualnie gaz ziemny wysokometanowy GZ-50 doprowadzony jest gazociągami wysokiego ciśnienia do miasta oraz do wsi: Wysoczka, Czajcze, Młotkowo, Jeziorki Kosztowskie, Sędziniec i Bądecz.

Uwarunkowania ochrony środowiska naturalnego

Zasoby środowiska przyrodniczego i jego ochrona

Najwyższy punkt w gminie Wysoka o rzędnej 156,8 m n.p.m. położony jest w odległości około 1,5 km na zachód od m. Wysoka. Na terenie gminy Wysoka znajdują się złoża surowców ilastych , torfu i gytii. Duże znaczenie mają złoża surowców ilastych do produkcji wyrobów ceramicznych. Są to złoża iłów pstrych ,wieku polioceńskiego, które występują w miejscowości Wysoka Wielka i Czajcze.

Wody powierzchniowe w gminie Wysoka zajmują powierzchnię 127 ha , co stanowi 1,03 % jej ogólnej powierzchni. Na ogólną powierzchnię wód składają się:
-wody płynące 2 ha ,

-wody stojące 47 ha ,
-rowy 82 ha.
Najważniejszym ciekiem jest Kanał Okaliniecki o długości 23,3 km, który wymaga pilnego uregulowania i ciągłej konserwacji. Pozostałe cieki to: Kanał Młotkowski, Struga Białośliwki, Strużnica. W gminie jest kilka małych jezior takich jak: Stare (Suche) , Lipa , Jeziorek , Głęboczek , Kijaszkowo.
Tereny trwale pokryte roślinnością zajmują powierzchnię około 3030 ha.
Na powierzchnię trwale pokryte roślinnością składają się lasy-2069 ha, tereny zadrzewione i zakrzaczone 21 ha, łąki 4662 ha, pastwiska, 666 ha i część nieużytków, głównie bagien i mokradeł o powierzchni 16 ha.
Tereny leśne zajmują 16,82 % powierzchni gminy. Dominującym siedliskiem jest las mieszany. Runo jest dość bogate. Występują w nim konwalie, przylaszczki, zawilce, paprocie, trawy i zioła.
Na terenie gminy występuje zieleń urządzona. W skład tej zieleni wchodzą parki dworskie, parki i zieleńce miejskie i osiedlowe, zieleń cmentarna, zadrzewienia przydrożne i śródpolne. Część zieleni w gminie Wysoka podlega ochronie konserwatorskiej. Brak odpowiedniego nadzoru nad materiałem roślinnym terenów zieleni urządzonej oraz nieprofesjonalny sposób urządzenia tychże terenów powoduje, że zieleń publiczna w gminie Wysoka raczej nie uchodzi za reprezentacyjną.
Na terenie gminy występują podstawowe zwierzęta i ptaki. Z ptaków brodzących występuje bocian biały, sporadycznie spotyka się także bociana czarnego.

Polityka proekologiczna, akcje uświadamiające

Gmina prowadzi różne przedsięwzięcia proekologiczne inwestycyjne i nieinwestycyjne. W celu podniesienia świadomości ekologicznej Urząd organizuje, co roku akcję „sprzątania świata”. Wspierane są również działania organizacji pozarządowych tj. Towarzystwa Przyjaciół Natury. Szkoły z terenu gminy biorą udział w Powiatowej Olimpiadzie Ekologicznej.

Główne zagrożenia ekologiczne

W Gminie Wysoka nie ma przemysłu. Emisja zanieczyszczeń do atmosfery związana jest głównie z rolnictwem, szczególnie z hodowlą. Niedoścignionym pod względem uciążliwości jest zakład „Farmutil HS” ze Śmiłowa. Jakkolwiek smród rozkładających się zwłok zwierzęcych nie stanowi przedmiotu zainteresowań przepisów wykonawczych do ustawy Prawo ochrony środowiska, to jednak dyskomfort ten jest dla mieszkańców środkowej części powiatu pilskiego istotnym problemem, a co ważniejsze dla niektórych poczynań rozwojowych (np. agroturystyka) barierą nie do przejścia. Drugim pod

względem natężenia źródłem emisji zanieczyszczeń są gospodarstwa domowe, szczególnie w okresie grzewczym (spaliny).
Kolejnym źródłem zanieczyszczeń są zanieczyszczenia komunikacyjne, głównie ruch pojazdów ciężarowych , na drodze wojewódzkiej Krajenka-Margonin-Gniezno.
Okresowo występują uciążliwości zanieczyszczenia wokół istniejącego składowiska odpadów , oczyszczalni ścieków oraz ferm hodowlanych.
Stwierdzić można , że na terenie gminy Wysoka nie występują przekroczenia dopuszczalnych norm zanieczyszczenia powietrza i opadu pyłu.
W gminie nie prowadzi się monitoringu powietrza. Najwięcej terenów narażonych na degradację geologiczną jest w strefie Gór Wysockich oraz w miejscach eksploatacji surowców mineralnych w Czajczu i Wysokiej Wielkiej.
Poważne zagrożenie może stanowić stacja paliw Orlen „Bis-Bel" w Wysokiej, która znajduje się w centrum miasta Wysoka.

Kontrola jakości środowiska

Kontrola jakości środowiska prowadzona jest na bieżąco zgodnie z obowiązującym prawem. W chwili obecnej wszczęto kilkadziesiąt postępowań w zakresie gospodarki odpadami stałymi. Z uwagi na brak narzędzi prawnych utrudniona jest kontrola sposobu odprowadzania ścieków (bytowych, deszczowych, poprodukcyjnych).

Telefonizacja

Miasto i Gmina Wysoka zostały kompletnie stelefonizowane w latach 1999-2000. W ramach tej inwestycji wybudowano 39,5 km sieci /magistralnej i abonenckiej/. Zamontowana w Wysokiej automatyczna centrala telefoniczna posiada pojemność 2000 NN. Aktualnie zajętość wynosi ok. 1800 NN.
Przez teren gminy przebiegają linie światłowodowe:
podstawowa - Grabówno-Wysoka o długości 5.6 km, oraz dwie wewnętrzne:
Wysoka-Rudna o długości 6.5 km i Wysoka-Tłukomy o długości 10 km
Na terenie gminy wybudowane są trzy stacje telefonii komórkowej: w Jeziorkach Kosztowskich i Tłukomach, operatorem jest „Era" GSM, w Wysokiej Wielkiej – stacja działa w systemie „Plus" GSM. W najbliższym czasie wybudowana zostanie kolejna stacja telefonii komórkowej w m. Wysoka, której operatorem będzie „Plus".

Elektroenergetyka

Gmina Wysoka zasilana jest z GPZ Wyrzysk linią SN15 kV. Energia elektryczna do odbiorców doprowadzana jest liniami niskiego napięcia poprzez stacje transformatorowe 15/0,4 kV. Wymagane jest zwiększenie pewności

zasilania przez podłączenie Wysokiej do stacji trakcyjnej w Miasteczku Krajeńskim.

Gospodarka cieplna

Na terenie miasta Wysoka brak jest zbiorczych kotłowni opalanych sposobem tradycyjnym – węglem. Jedyna kotłownia /Osiedle przy ul. Świerczewskiego/ opalana jest gazem ziemnym lub olejem opałowym. Pozostali odbiorcy korzystają z indywidualnych źródeł ciepła, w przypadku miasta dominują paliwa ekologiczne-gaz ziemny, olej opałowy, zaś wsie, z reguły pozostały przy ogrzewaniu tradycyjnym-węgiel, drewno.

Spółki komunalne

Na terenie miasta i gminy Wysoka brak jest spółek komunalnych. Zadania z zakresu gospodarki komunalnej wykonuje jednostka budżetowa gminy, którą jest Zakład Gospodarki Komunalnej.

V. INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA

Oświata i wychowanie

Zadaniem własnym gminy od 1990r. jest prowadzenie przedszkoli. Do 1994r. funkcjonowały one jako samodzielna jednostka organizacyjna gminy. Od stycznia 1994r. kiedy Gmina Wysoka przejęła prowadzenie szkół podstawowych, oddziały przedszkolne zostały włączone w struktury szkół. Obecnie na terenie działa 5 szkół podstawowych z dwoma szkołami filialnymi oraz od 1 września 1999r. 1 Gimnazjum w Wysokiej.

Liczba uczniów w tych szkołach z roku na rok maleje.
W 1994r. obowiązek szkolny realizowało na terenie miasta i gminy Wysoka 1346 uczniów, w 1995r. 1340 uczniów, a już w roku 1996 do szkół i oddziałów „0" uczęszczało 1287 uczniów (czyli o 53 osoby mniej).

W 1999r. wprowadzona została reforma edukacji, polegająca na wyodrębnieniu gimnazjum oraz obniżeniu stopnia organizacji szkół podstawowych z ośmio -do sześcioklasowych. W roku szkolnym 1999/2000 zaczęła funkcjonować nowa jednostka organizacyjna – trzyletnie Gimnazjum. W pierwszym roku nauki, do gimnazjum 6 – oddziałowego uczęszczało 136 uczniów, z tego blisko połowę stanowili uczniowie dojeżdżający.

Pomimo wydłużenia – do 16 roku życia, obowiązku szkolnego realizowanego w gimnazjum, tendencje spadkowe liczby ludności znalazły również swoje odzwierciedlenie w liczebności uczniów.

W kończącym się roku szkolnym 2002/2003 na terenie miasta i gminy, obowiązek szkolny realizowało w szkołach podstawowych – 742 uczniów oraz w gimnazjum – 380 uczniów. Stanowi to odpowiednio 97 i 99% populacji.

W poszczególnych szkołach przedstawiało się to następująco:

Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Liczba oddziałów	Średnia liczba uczniów w oddziale
SSP Bądecz	94	6	16
SSP czajcze	111	6	19
SSP Kijaszkowo w tym : oddz. Zamiejsc. w Tłukomach	44 17	5 2	9 9
SSP w Mościskach - Szkoła Filialna w Starem	83 34	6 3	14 11
SSPiP w Wysokiej -Szkoła Filialna w Wysokiej Małej	339 20	17 2	20 10
Ogółem szkoły podstawowe	742	47	16
Gimnazjum w Wysokiej	380	17	22

*Źródło: UMiG Wysoka

Oprócz tego do oddziałów zerowych uczęszczało 131 dzieci, z tego najliczniejszy był oddział w Szkole Filialnej w Starem liczący 26 uczniów, najmniej liczny natomiast był oddział „0” w Kijaszkowie – 2 uczniów oraz 4 – w Tłukomach. Stąd w szkołach tych oddziały te były łączone odpowiednio z kl. I oraz kl. I i II.

Liczba dzieci uczęszczających do zerówek w poszczególnych szkołach przedstawia się następująco:

Nazwa szkoły	Liczba dzieci uczęszczających do „0” w r. 2002/2003	Liczba dzieci uczęszczających do „0” w r. 2003/2004	W tym w roku szkolnym 2003/2004	
			5 - latków	**6 - latków**
SSP Bądecz	14	14	6	8
SSP Mościska	16	11	7	4
SSP Czajcze	14	11	-	11
SSP Kijaszkowo	2	2	-	2
Oddz. Tłukomy	4	2	-	4
SF Stare	26	22	9	13
SSP Wysoka	44	34	-	34
SF Wysoka M.	11	12	7	5
OGÓŁEM liczba dzieci uczęszczających do „0”	131	108	29	81

Źródło: UMiG Wysoka

Średnia liczebność oddziału wynosi 12 uczniów. Ze względu na małą liczbę dzieci w szkołach wiejskich, dopuszcza się możliwość uczęszczania do zerówek, 5–latków. Wyjątkiem są oddziały w Kijaszkowie i Tłukomach, gdzie podobnie jak w roku poprzednim, zajęcia odbywają się w oddziałach łączonych.

Mimo, że dotychczas zerówka nie jest dla dzieci obowiązkowa, uczęszcza do niej 96% populacji 6-latków.

Podobnie przedstawia się realizacja obowiązku szkolnego w kl. I – VI oraz w trzech klasach gimnazjum.

W roku szkolnym 2003/2004 do szkół podstawowych uczęszczało 698 uczniów, a do Gimnazjum – 382.

W poszczególnych szkołach i oddziałach przedstawia to się następująco:

Nazwa szkoły	Liczebność oddziałów						Ogółem liczba uczniów	Liczba oddziałów w szkole	Średnia liczebność oddz.
	Kl. I	Kl. II	Kl. III	Kl. IV	Kl. V	Kl. VI			
SSP Bądecz	14	11	11	16	17	19	88	6	14,66
SSP Czajcze	12	13	15	22	16	19	97	6	16,17
SSP Kijaszkowo	2	3	4	11	12	9	41	5	8,20
Oddz. Tłukomy	4	4	-	-	-	-	8	1	8
SSP	12	6	10	20	16	17	81	6	13,50

Mościska									
SF Stare	13	11	10	-	-	-	34	3	11,33
SSP Wysoka	40	43	49	63	69	63	327	15	21,80
SF Wysoka Mała	7	7	8	-	-	-	22	2	11
OGÓŁEM							698	44	15,86

Źródło: UMiG Wysoka

Liczebność Gimnazjum

Kl. I	Liczba oddz.	Kl. II	Liczba oddz.	Kl. III	Liczba Oddz.	Ogółem		Średnia liczebność
						liczba uczniów	**Liczba oddz.**	
144	6	133	6	111	5	388	17	22,82

Źródło: UMiG Wysoka

Z przedstawionych danych wynika, że ogólna liczba dzieci uczęszczająca do naszych szkół, łącznie z 6-latkami wynosić będzie 1.167, tj. o 120 osób mniej niż w r. szkolnym 1996/1997.

Pomimo malejącej liczby dzieci, wydatki na prowadzenie szkół, z roku na rok wzrastają. W 1999r., a więc w roku wprowadzenia reformy i utworzenia gimnazjum, wydatki wynosiły 3.313.030, z tego z subwencji oświatowej, wpływy wynosiły 2.662.624 zł. Subwencja oświatowa stanowiła 80% wydatków ogółem. Przy czym wydatki te obejmowały również koszt utrzymania oddziałów zerowych oraz koszt dowozu uczniów do szkół.

Liczba dzieci realizujących obowiązek szkolny, z roku na rok maleje. Malejący przyrost naturalny również nie napawa optymizmem. Liczba urodzeń z każdym rokiem maleje. Wg danych z ewidencji ludności, z uwzględnieniem granic obwodów szkolnych liczba ta wygląda następująco:

Obwód szkoły	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Bądecz	**9**	**11**	**16**	**10**	**6**	**9**
Bądecz	8	9	13	9	4	8
Sędziniec	1	2	3	1	2	1
Czajcze	**11**	**11**	**11**	**17**	**13**	**2**
Czajcze	8	7	9	14	9	2
Młotkowo	3	4	2	3	4	-
Kijaszkowo	**6**	**7**	**4**	**5**	**2**	**6**
Kijaszkowo	3	1	2	1	1	4
Tłukomy	3	6	2	4	1	2
Mościska	**4**	**7**	**9**	**3**	**3**	**5**
Mościska	4	4	8	3	2	5
Kostrzynek	-	3	1	-	1	-

SF Stare	**15**	**10**	**13**	**3**	**9**	**12**
N.Rudna	4	-	1	1	-	-
Rudna	5	1	7	1	3	3
Gmurowo	2	2	-	1	1	1
Stare	4	7	5	-	5	8
Wysoka	**35**	**37**	**35**	**24**	**29**	**37**
Wysoka	35	34	32	21	28	34
Wysoczka	-	3	3	2	1	3
Wysoka Wielka	-	-	-	1	-	-
Wysoka Mała	**6**	**7**	**3**	**6**	**4**	**3**
OGÓŁEM	**86**	**90**	**91**	**68**	**66**	**74**

Źródło: UMiG Wysoka

W Gminie Wysoka występuje brak placówek szkolnictwa zawodowego i średniego, młodzież uczęszcza do szkół ponadpodstawowych w pobliskich miastach: Łobżenicy, Wyrzysku, Pile i Złotowie.

Służba zdrowia

Na terenie miasta i gminy Wysoka nie ma żadnej placówki lecznictwa zamkniętego – szpitala.

Służba zdrowia funkcjonuje w ramach podstawowej opieki zdrowotnej. W zakresie podstawowej opieki zdrowotnej działają:

1. Przychodnia Lekarza Rodzinnego, w której zatrudnionych jest 4 lekarzy, w tym 2 w niepełnym wymiarze.
2. Gabinet Stomatologiczny – 1 lekarz.
3. Indywidualne Praktyki Pielęgniarskie – 3 pielęgniarki.
4. Indywidualna Praktyka Położnej – 1 położna.

Profilaktyka szkolna prowadzona jest przez higienistkę szkolną, w ramach kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia.

Ubezpieczeni mieszkańcy miasta i gminy Wysoka mają dostęp do świadczeń w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej w czasie otwarcia Przychodni Lekarza Rodzinnego od poniedziałku do piątku, do godz. późnopopołudniowych.

W dni powszednie, wieczorem, a także w godzinach nocnych oraz w dni wolne od pracy, niedziele i święta – całodobowo – pomocy udziela NZOZ „Mutmed” w Wyrzysku.

Lekarze rodzinni mają z ww. NZOZ podpisaną umowę na udzielanie świadczeń z zakresu lekarza podstawowej opieki zdrowotnej zarówno stacjonarnie jak i wyjazdowo.

Dla przewlekle chorych jest zapewniona ciągłość leczenia ambulatoryjnego i stacjonarnego.

Niestety na terenie miasta i gminy Wysoka nie ma od 1.01.2003r. laboratorium, w którym wykonywana była analityka medyczna.

Pobieranie materiału do badań odbywa się dwa razy w tygodniu, po czym przewożony jest do Szpitala ZOZ w Wyrzysku, lub Szpitala Specjalistycznego w Pile, w celu przeprowadzenia badań diagnostycznych.

Taka organizacja badań jest dość uciążliwa i nie czyni zadość oczekiwaniom ubezpieczonym tym bardziej, że laboratorium wyposażone zostało ze środków społecznych.

Duże oburzenie i niezadowolenie mieszkańców budzi niedostateczna opieka stomatologiczna. Populację 7.200 osób obsługuje 1 lekarz stomatolog w niepełnym wymiarze, tj. w ciągu 2-3 dni w tygodniu.

Jest to skandaliczne i daje obraz ułomności podziału środków NFZ.

Pomoc społeczna

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wysokiej został powołany do działalności w 1990 roku. Zatrudnia cztery osoby tj. opiekuna świadczącego usługi opiekuńcze, dwóch pracowników socjalnych i kierownika.
Swoim działaniem obejmuje miasto Wysoka i 15 wsi, w tym 8 wsi popegeerowsich.

Z uwagi na brak kwalifikacji i stosunkowo niskie wykształcenie większość tych ludzi zasila obecnie szeregi bezrobotnych. Na dzień dzisiejszy liczba osób zamieszkujących na terenie naszej gminy wynosi 7.072, z tego 4.321 w wieku produkcyjnym z czego 701 to osoby bezrobotne . Prawo do pobierania zasiłku dla bezrobotnych posiada zaledwie 119 osób.

Ośrodek Pomocy Społecznej działa w oparciu o Ustawę o Pomocy Społecznej

- obecnie z dnia 12 marca 2004roku. Zgodnie z ustawowym obowiązkiem ośrodek realizuje zadania własne i zlecone gminie.

Do zadań własnych gminy należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków , pożyczek oraz pomocy w naturze
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki
- podejmowanie innych działań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym i nie mającym możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale ciężko chorym członkiem rodziny
- praca socjalna / doradztwo/
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki na dzieckiem i rodziną
- dożywianie dzieci
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

Zadania zlecone gminie obejmują:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia
- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia

Poniższe tabele przedstawiają analizę wydatków na zadania własne i zlecone wg rodzaju świadczenia w latach 2001- 2003r

ZADANIA WŁASNE

LATA	ZASIŁKI CELOWE			SCHRONIENIE			POSIŁKI W SZKOLE			USŁUGI OPIEK.			RAZEM ZŁ
	liczba osób	liczba świad.	kwota	liczba osób	liczba świad.	kwota	liczba osób	liczba świad.	kwota	liczba osób	liczba świad.	kwota	
2001	226	753	69540	1	4	455	208	28204	52444	11	5791	63704	**186.143**
2002	256	833	80531	2	397	3322	365	39639	68372	10	6112	63942	**216.167**
2003	307	1064	108682	2	337	2806	419	57143	95318	8	7569	69257	**276.063**

*Źródło: MGOPS Wysoka

ZADANIA ZLECONE

LATA	ZASIŁKI STAŁE			ZASIŁKI STAŁE WYR.			ZASIŁKI OKRESOWE			RENTY SOCJALNE			OCHRONA MACIERZ.			RAZEM ZŁ
	liczba osób	liczba świad	kwota	liczba osób	liczba świad	kwota	liczba osób	liczba świad	kwota	liczba osób	liczba świad	kwota	liczba osób	liczba świad	kwota	
2001	22	238	92722	17	164	37892	1	12	4108	100	1078	42200	37	128	28239	**584.962**
2002	23	231	95442	15	172	42426	138	269	62694	106	1263	50724	32	145	33509	**741.320**
2003	23	248	10366	19	199	49607	31	66	13122	108	909	36903	38	165	38030	**573.461**

*Źródło: MGOPS Wysoka

LATA	ZASIŁKI RODZINNE			ZASIŁKI PIELĘGNACYJNE			RAZEM ZŁ
	liczba osób	liczba świadczeń	kwota	liczba osób	liczba świadczeń	kwota	
2001	24	248	12.402	30	339	43.898	**56.300**
2002	12	238	11.651	32	306	42.688	**54.339**
2003	28	218	11.210	23	226	31.801	**43.011**

*Źródło: MGOPS Wysoka

Ponadto tut. ośrodek odprowadzał składki na ubezpieczenie społeczne od wypłacanych zasiłków stałych oraz składki zdrowotne dla osób wymagających objęcia ubezpieczeniem w Narodowym Funduszu Zdrowia i ich kwota w poszczególnych latach wynosiła:

2001r - 96.951 zł
2002r - 71.633 zł
2003r - 48.249 zł

Powody udzielania pomocy osobom i rodzinom są wielorakie, najczęściej jednak należą do nich: bezrobocie, niepełnosprawność, przewlekła choroba oraz bezdomność i sieroctwo.
Jak kształtowały się one w kolejnych latach przedstawia tabela.

PRZYCZYNY KORZYSTANIA ZE ŚWIADCZEŃ POMOCY SPOŁECZNEJ W LATACH 2001 - 2003

Powód trudnej sytuacji życiowej	**2001**		**2002**		**2003**	
	l. rodzin	osób	l. rodzin	osób	l. rodzin	osób
Ubóstwo	290	1334	304	1398	360	1685
Sieroctwo	7	35	7	35	10	48
Bezdomność	1	1	2	2	1	1

Potrzeba ochrony macierzyństwa	37	203	32	154	38	186
Bezrobocie	226	1062	250	1190	280	1333
Niepełnosprawność	149	740	155	770	162	805
Bezradność w sprawach opiekuń czo-wych. i prowadzeniu gospodarstwa domo	31	190	50	330	72	472
Alkoholizm	6	14	8	24	10	33
Narkomania	0	0	0	0	0	0
Trudność w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	1	1	1	1	1	1

*Źródło: MGOPS Wysoka

Dodatki mieszkaniowe

W roku 2003 wydano 532 decyzje administracyjne przyznające dodatki mieszkaniowe. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2003 roku wypłacono ogółem 2993 dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 287.287 zł z tego:

a) użytkownikom lokali mieszkalnych tworzących mieszkaniowy zasób gminy
   - 381 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 37.192 zł
b) spółdzielczych
   - 854 dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę 90.387 zł
c) innych
   - 1758 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę 159.708 zł

Średnio miesięcznie 250 wnioskodawców pobierało dodatki mieszkaniowe. Średni wypłacany dodatek mieszkaniowy kształtował się w wysokości 96 zł. Udział kwoty dodatków mieszkaniowych wypłaconych najemcom lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy w ogólnej kwocie wypłaconych dodatków wyniósł 14%, natomiast wskaźnik dofinansowania z budżetu państwa kształtował się na poziomie 47%. Na łączną kwotę tj. 287,287 zł wypłaconych dodatków mieszkaniowych w roku 2003 otrzymano dotację w wysokości: 136,520 zł.

W pierwszym półroczu 2004 roku wypłacono 1479 dodatków mieszkaniowych na łączną kwotę: 153.248,24 zł, która została pokryta w całości z budżetu gminnego.

Średnio dodatek mieszkaniowy kształtował się w wysokości: 104 zł. Miesięcznie około 246 wnioskodawców pobiera dodatki mieszkaniowe.

Jak wynika z wyżej przedstawionej analizy najbardziej liczną grupą korzystającą z pomocy społecznej są osoby bezrobotne i niepełnosprawne i to one przede wszystkim wymagają wsparcia ze strony ośrodka. Zaktywizowanie osób bezrobotnych, przekwalifikowania, tworzenie nowych miejsc pracy oraz zniesienie barier architektonicznych i integracja osób niepełnosprawnych ze środowiskiem to główne cele tworzenia i realizacji programów osłonowych dla tutejszego społeczeństwa.

Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie miasta i gminy Wysoka znajdują się dwie instytucje bezpieczeństwa publicznego, Policja oraz Ochotnicza Straż Pożarna. Dodatkowo dla koordynacji działań z zakresu obrony cywilnej Burmistrz Miasta i Gminy Zarządzeniem z 2004 ROKU powołał Gminny Zespół Reagowania Kryzysowego, Grupa do Spraw Zabezpieczenia Logistycznego, która podejmować ma działania w sytuacji powszechnego zagrożenia bezpieczeństwa publicznego.

Posterunek Policji. Stan osobowy wynosi: czterech policjantów i kierownik.

Zagrożenia przestępczością:

- kradzieże 10 %
- kradzieże z włamaniem – 30 %
- inne p. mieniu – 20 %
- nietrzeźwi kierowcy – 40 %

Zdarzenia w ruchu drogowym w pięciu miesiącach 2004 roku:

- 1 wypadek drogowy
- 11 kolizji – nieuwaga kierowcy

Większość – 70 % zdarzeń odnotowano na terenie miasta Wysoka, 30 % na terenie gminy.

Podejmowane działania policyjne zmierzające do ograniczenia przestępczości:

- planowanie służby w miejsca najbardziej zagrożone, w dni i godziny w których odnotowuje się najwięcej zdarzeń,
- prewencja: prowadzenie rozmów i szkoleń dzieci w Szkole Podstawowej i Gimnazjum o zachowaniu się na jezdni i w ruchu drogowym.

Ochotnicze Straże Pożarne. Na terenie miasta i gminy Wysoka w roku 2003 znajdowały się: 4 jednostki OSP typu „S” Wysoka, Bądecz, Kijaszkowo, Jeziorki Kosztowskie oraz 3 jednostki OSP typu „M”, Tłukomy, Stare, Rudna. Łączna liczba strażaków w tych jednostkach to – 427 druhów (czynnych, honorowych, wspierających oraz młodocianych).

Obok siedmiu jednostek osobowych OSP, z uwagi na brak naturalnych zbiorników wodnych, konieczne jest funkcjonowanie piętnastu zbiorników p.poż. – 4 szt. w mieście i 11 szt. na wsiach. Rozpiętość terytorialna gminy a także specyfika działania straży gdzie istotnym elementem jest czas dotarcia na miejsce zdarzenia, powoduje, iż park maszynowy OSP w tym samochody winny być szczególnie sprawne, nowoczesne i szybkie. Średni wiek samochodów straży wynosi 23 lata. Obserwowany w ostatniej 10 – cio latce wzrost budżetu OSP o ponad 100 %, nie jest wzrostem paralelnym do potrzeb. Dodatkowym wyzwaniem ostatnich lat jest ratownictwo drogowe wymagające szczególnie wysokich nakładów sprzętowych.

ILOŚĆ CZŁONKÓW W POSZCZEGÓLNYCH JEDNOSTKACH

L.P	Jednostka OSP	Ilość członków				
		Czynnych	MDP	Honorowi	Wspierający	Razem
1.	Wysoka	50	25	1	0	76
2.	Bądecz	32	9	1	119	161
3.	Kijaszkowo	27	9	1	6	43
4.	Tłukomy	26	18	5	9	58
5.	Jeziorki Koszt.	18	27	0	1	46
6.	Stare	16	9	5	0	30
7.	Rudna	13	0	0	0	13
Razem		182	97	13	135	427

W powiecie pilskim funkcjonuje scentralizowany system alarmowy DIGITEX. Meldunki o zdarzeniach przyjmowane są przez dyżurnego Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Pile. Ogłoszenie alarmu i pierwsze dyspozycje przesyłane są z Komendy do OSP elektronicznie. W razie potrzeb lokalne jednostki OSP wspierane są przez jednostki KPPSP z Piły lub drużyny OSP z jednostek czy nawet gmin ościennych.
Ochotnicze Straże Pożarne obok działań pożarowych zajmują się ogólnie rozumianym ratownictwem – głównie drogowym, chemicznym i ekologicznym. Komenda Powiatowa pełni rolę koordynatora dla rodzimych jednostek gminy. Obok wsparcia bojowego i merytorycznego straży zawodowej, ochotnicy mogą liczyć na własne rozeznanie i wiedzę, gdyż są regularnie szkoleni i dosprzętawiani. Roczna ilość interwencji podejmowanych przez OSP to średnio; 35,5 zdarzeń;
w tym zdarzenia pożarowe 17, interwencje ratownicze 7,5 oraz prewencja i inne 11 wyjazdów.

Kultura

Sprawy z zakresu kultury w gminie Wysoka powierzono Ośrodkowi Upowszechniania Kultury. Prowadzi on działalność kulturalną polegającą na zaspakajaniu potrzeb kulturalnych mieszkańców zarówno miasta jak i wsi. W Ośrodku zatrudnione są cztery osoby - 3 pracowników merytorycznych i pracownik obsługi.
W związku z brakiem bazy lokalowej , każda impreza uzgadniana jest z Klubem Rozrywki „Pokusa” s.c. na terenie którego odbywa się większość imprez masowych. Zgodnie ze sporządzanym co roku kalendarzem imprez kulturalnych,
organizowane są cykliczne:
1.Festiwal Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej – odbyła się już VI edycja, jest imprezą ponad gminną.

2.Przegląd Teatrzyków Szkolnych- IV raz odbył się w roku bieżącym, ma charakter imprezy gminnej.
3.Spotkania Biesiadne –V edycja odbędzie się w lipcu br., impreza otwarta dla wszystkich.
4.Spotkania Mikołajkowe – spotkania dzieci z całej gminy z Mikołajem, śpiewy, upominki itp.
Przy Ośrodku Upowszechniania Kultury działa Teatr „Hak”- członkowie tej grupy to uczniowie szkół podstawowych i gimnazjum. W swoim dorobku ma wyróżnienia ,złote i srebrne maski zdobyte na przeglądach teatralnych.
W skład Ośrodka wchodzi też Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy imienia Antoniego Bederskiego w Wysokiej wraz z filią w Bądeczu. Biblioteka dokonuje systematycznie zakupu nowości wydawniczych zgodnie z potrzebami czytelników korzystających z biblioteki.
Na dzień 31 grudnia 2003r stan księgozbioru wynosił 19.301 woluminów, w tym biblioteka Bądecz –7.013 wol. Powyższy księgozbiór stanowi 4.427 wol. literatury pięknej dla dzieci i młodzieży,8.998 wol. literatury pięknej dla dorosłych oraz 5.876 wol. literatury niebeletrystycznej.
Ilość czytelników - ogółem 1396 ,w tym Bądecz –364 .Największą grupę osób czytających stanowią dzieci i młodzież do lat 15. Ze względów finansowych, w ramach racjonalnego gospodarowania środkami, Biblioteka nie zakupuje hitów wydawniczych w oczekiwanych ilościach. Tzw. nowości są uzupełniane w większej ilości egzemplarzy dopiero po spadku cen rynkowych tych pozycji. Niestety, sytuacja taka raczej nie przyciąga czytelników.
Od 2003 roku biblioteka rozpoczęła komputeryzację księgozbioru. W chwili obecnej na bieżąco wprowadzane są książki nowo zakupione. Zakończenie komputeryzacji przewiduje się na rok 2005.
Ośrodek Upowszechniania Kultury prowadzi swą działalność mimo braku jakiegokolwiek zaplecza w postaci sali spotkań o sali widowiskowej nie wspominając.

Czytelnictwo publiczne wspierane jest dodatkowo siłami Samorządowej Szkoły Podstawowej i Gimnazjum. Jakkolwiek Gimnazjum posiada nowy, bo oddany do użytku w roku 2002, dobrze usprzętowiony i wyposażony obiekt, to Szkoła Podstawowa, mimo dość znacznych zbiorów książkowych nie posiada ani stosownego zaplecza lokalowego, ani wyposażenia czy sprzętu elektronicznego. Biblioteka szkolna nie mogąc pełnić roli piewcy kultury słowa – brak czytelni, świetlicy, brak sprawnego nowoczesnego systemu wyszukiwania pozycji, - nie wykorzystuje w pełni swego potencjału pedagogicznego. Należy to uznać za uszczerbek na majątku społecznym i dążyć do poprawy tej sytuacji.

Sport, rekreacja, turystyka

W zakresie sportu, rekreacji i turystyki w gminie zlokalizowane są:

- Ośrodek Rekreacyjno-Rehabilitacyjny „Zielone Wzgórze” w Wysokiej Wielkiej, który posiada bardzo dobrze wyposażone zaplecze sportowo-rehabilitacyjne oraz bazę hotelową,
- Gospodarstwo Agroturystyczne w Bądeczu ze stadniną koni oraz bazą noclegową,
- ”Rybakówka” w Tłukomach, świadcząca usługi z zakresu wędkarstwa,
- Siedlisko nad jeziorem w miejscowości Stare z nowopowstającym osiedlem domów rekreacyjnych.

Bazę sportowa na terenie miasta i gminy stanowią istniejące kluby sportowe: G.L.K.S. Wysoka i L.K.S. „Iskra” Bądecz oraz Szkolne Kluby Sportowe znajdujące się przy S.S.PiP. w Wysokiej, S.S.P. w Mościskach i Gimnazjum w Wysokiej. Czynnikiem najznaczniej ograniczającym możliwości klubów jest brak profesjonalnego zaplecza obiektowego.

We wszystkich obiektach turystycznych istnieje możliwość skorzystania z usług gastronomicznych. Wśród lokali typowo gastronomicznych natomiast, wymienić należy:

- w mieście; restauracje szt. 2 (Pokusa, Fokus), bary szt. 1 (Pizzeria),
- na wsiach; bary,srednio szt. 1,5 na jedną wieś.

Obiekty dziedzictwa kulturowego

Z architektury murowanej najstarszym i najciekawszym obiektem jest późnobarokowy kościół parafialny p.w. Najświętszej Matki Boskiej Różańcowej w Wysokiej wzniesiony przed 1715 rokiem, przebudowany w latach 1799-1802 z fundacji Apolinary ze Smoguleckich Tuczyńskiej, kasztelanowej gnieźnieńskiej. Przy kościele jest XVIII – wieczna, barokowa plebania, pierwotnie klasztor kanoników regularnych oraz XIX wieczna, dzwonnica ryglowa. Pozostałe kościoły na terenie gminy wzniesiono w II połowie XIX wieku i na początku XX wieku. Należą do nich kościoły: w Bądeczu z 1876 roku, w Rudnej z 1905 roku, w Tłukomach z 1912 roku.

Ważnym elementem krajobrazu kulturowego wsi są zespoły dworskie (lub pałacowe) z folwarkami i parkami. W chwili obecnej daleko posunięte są prace renowacyjne w majątkach w Mościskach (park), Gmurowie (pałac z basztą), Starem (park), Młotkowie (pałac, park).

Na terenie Wysokiej najstarsza zabudowa mieszkalna pochodzi z połowy XIX wieku. Jest ona charakterystyczna dla małych miast o funkcji rolniczej z domem mieszkalnym usytuowanym kalenicą do ulicy z podwórzem gospodarczym, z zabudową na granicach działki i ogrodem na tyłach.

Na terenie gminy Wysoka ważnym dziedzictwem kultury technicznej jest nieczynna dziś, wąskotorowa Wyrzyska Kolej Dojazdowa o rozstawie torów 600 mm, uruchomiona w 1895 roku.
Uzupełnieniem zabudowy na terenie miasta i gminy Wysoka są zabytkowe cmentarze i parki powstałe w XIX i XX wieku oraz aleje drzew.
Cmentarze, także te obecnie nieczynne, posiadają czytelny zarys granic, pojedyncze nagrobki i mogiły oraz dorodny drzewostan.

Współpraca partnerska

W wyniku działań prowadzonych od 2001 roku, Rada Miasta i Gminy Wysoka Uchwałą Nr XLVI/351/2002 z dnia 16 maja 2002 roku podjęła współpracę z niemiecką gminą Jesberg. Współpraca prowadzona jest na wielu płaszczyznach, głównie dotyczy wymiany młodzieży i doświadczeń gospodarczych.

VI. SFERA PRZESTRZENNA

Planowanie przestrzenne

Gmina Wysoka posiada Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego. Studium to zostało uchwalone Uchwałą Nr XXXII/221/01 Rady Miast i Gminy Wysoka z dnia 13 lutego 2001 roku.
W studium gminy Wysoka wyznaczono tereny objęte obowiązkiem sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Obszary objęte obowiązkiem sporządzenia planu obejmują:

1. teren mieszkaniowy – Wysoka, rejon ulic Strzeleckiej i Św. Walentego,
2. teren przemysłowo – usługowy – Wysoka – wieś Sędziniec,
3. teren premysłowo - usługowy – wieś Wysoka Wielka

W końcu 2002 roku Gmina Wysoka podjęła czynności zmierzające do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

- miasta Wysoka,
- gminy Wysoka;
    a) tereny aktywizacji gospodarczej przemysłowo – usługowe,
    b) (nie dot).

Wynikiem przeprowadzonej analizy zasadności przystąpienia do sporządzania planów przestrzennych i stopnia zgodności planowanych rozwiązań z ustaleniami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania przestrzennego Gminy, Rada Miasta i Gminy odstąpiła od sporządzania części b) planu gminy, tj. obok terenów aktywizacji gospodarczej, - pozostałego terenu gminy.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego zostaną uchwalone do końca 2004 roku. Elementy rozwojowe projektów planu to;

- nowe tereny mieszkaniowe,
- nowe obszary zieleni publicznej,
- nowe tereny przemysłowo – usługowe (obszary aktywizacji gospodarczej).

Mienie komunalne – gospodarka mieniem

Zasady gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własności Skarbu Państwa oraz jednostek Samorządu Terytorialnego określa ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami.
Mieniem komunalnym jest własność i inne prawa majątkowe należące do Gminy

Gospodarowanie mieniem komunalnym zgodnie z art. 30 pkt 2 ust. 3 (Dz. Ust. Z 2001 Nr 142 poz. 1591) należy do zadań Burmistrza Miasta i Gminy.

Burmistrz Miasta i Gminy Wysoka w zakresie gospodarowania Mieniem Komunalnym wykonuje uchwały Rady Miasta i Gminy Wysoka.
Gospodarowanie Mieniem Komunalnym następuje poprzez:

- Sprzedaż nieruchomości w drodze przetargowej
- Sprzedaż nieruchomości w drodze bezprzetargowej
- Oddanie w użytkowanie wieczyste
- Najem
- Dzierżawę
- Oddanie w trwały zarząd

STAN MIENIA KOMUNALNEGO

WŁASNOŚĆ	HA	WARTOŚĆ ZŁ
1. OSOBY FIZYCZNE	4,93	114561
2. SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA	2,06	57996
3. GMINNA SPÓŁDZIELNIA	0,95	26886
4. ZAKŁAD GOSP. KOMUNALNEJ	7,80	158875
5. ZASOBY	1,17	29968
6. INNE ZASOBY	26,71	190460
7. INNE GRUNTY PAŃSTWOWE	63,01	215105
8. OŚWIATA POROZUMIENIE	14,85	156863
9. OŚWIATA-DEC. KOMUNALIZACJI	3,84	32820
10. PRZEJĘTE Z AWRSP	35,97	249605
11. KUPIONE	0,65	28824
12. GRUNTY PRZEJĘTE Z SP.	0,06	2045
13. DROGI PRZEJĘTE (PODZIAŁY)	0,03	16770

*zasób gruntowy

ZASÓB MIENIA KOMUNALNEGO

Powierzchnia gruntów w ha	
1) Ogółem	162,00
2) Tworzące gminny zasób nieruchomości	145,50
3) Przekazane w trwały Zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym	8,60
4) Przekazane w użytkowanie wieczyste	7,90
- w tym osobom fizycznym	4,90

*zasób mieszkaniowy

Ilość i własność	
STAN MIENIA:	79
*Zasoby lokalowe wspólnot mieszkaniowych zarządzanych przez ZGK	32
*Zasoby lokalne w budynkach ze 100% udziałem Gminy	19
*Zasoby lokalowe w budynkach użyteczności Publicznej	19
*Zasoby lokali w zarządzie innych jednostek	2
*Lokale socjalne	7
PRZEZNACZONYCH DO SPRZEDAŻY:	33

* stan na dzień 30.05.2004 r.

W związku z potrzebą tworzenia lokali zamiennych okresowo typuje się budynki, odpowiednie do tego celu. Na najbliższe lata Burmistrz Miasta i Gminy wytypował budynki znajdujące się w zasobie gminnym szt. 6. Podobnie wyłoniono budynki, w których możliwe jest tworzenie lokali socjalnych w drodze adaptacji pomieszczeń. Ustalono budynki szt. 3.

Z analizy dotychczasowej sprzedaży lokali mieszkalnych wynika, że średnia sprzedaż lokali w latach 1999-2001 kształtowała się na poziomie 4-5 lokali rocznie. Zgodnie z uchwałą Rady Miasta i Gminy Wysoka Nr XL VII/ 358/2002 z dnia 21 czerwca 2002 roku w sprawie sprzedaży lokali mieszkalnych w budynkach stanowiących własność Gminy z zastosowaniem bonifikat, przeznaczono do zbycia w formie bezprzetargowej szereg lokali mieszkalnych (wg. zainteresowania) i sprzedano je na rzecz najemców tych lokali. Bonifikaty będą miały zastosowanie do dnia 31 grudnia 2005 roku. Na tempo sprzedaży lokali mieszkalnych w gminie w znacznym stopniu będzie miała wpływ zasobność finansowa poszczególnych mieszkańców.

Środki na utrzymanie zasobów komunalnych zarządzanych przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Wysokiej uzyskiwane są z wpływów za:

1. lokale mieszkalne – czynsze
2. lokale socjalne – czynsze
3. lokale wykupione – zaliczki
4. lokale użytkowe – czynsze
5. dzierżawa – garaże

Większość budynków stanowiących Zasoby Komunalne to budynki wybudowane w latach przed i powojennych. Są to więc obiekty ponad 50-letnie i mocno wyeksploatowane. Obserwuje się rosnące zapotrzebowanie na lokale zamienne i socjalne, tym szczególniej niepokoi fakt, iż nie zwiększa się majątek lokalowy gminy, a władze samorządowe jak dotąd nie opracowały długofalowego programu zaspokajania potrzeb mieszkaniowych osób najuboższych.

VII. GOSPODARKA FINANSOWA
2000 rok

Realizacja dochodów i wydatków budżetowych w 2000 r.

DOCHODY

Dział	Plan	Wykonanie
Rolnictwo	26.000,00	26.627,00
Pozostała działalność	8.000,00	8.110,21
Transport	4.000,00	1.992,40
Gospodarka Komunalna	74.934,00	74.887,49
Gospodarka mieszkaniowa	233.900,00	166.228,40
Oświata i Wychowanie	284.108,00	283.948,00
Opieka społeczna	916.814,00	914.843,59
Różna działalność	4.819,00	4.819,00
Podatki i opłaty lokalne	2.113.220,00	2.008.957,91
Administracja publiczna	181.0000,00	186.643,90
Bezpieczeństwo publiczne	800,00	800,00
Finanse		27.107,95
Subwencje	20.000,00	4.085.844,65
UNOWKIS	4.134.582,00	5.750,00
	5.750,00	
OGÓŁEM	8.007.927,00	7.796.560,50

WYDATKI

Dział	Plan	Wykonanie
Rolnictwo	9.700,00	9.700,00
Leśnictwo	6.150,00	6.121,31
Transport	52.250,00	50.533,78
Gospodarka Komunalna	1.036.940,00	792.877,70
Gospodarka mieszkaniowa	54.300,00	52.308,90
Oświata i wychowanie	4.239.287,00	4.181.806,12
Kultura i sztuka	137.550,00	134.075,61
Ochrona zdrowia	103.800,00	90.442,77
Opieka społeczna	1.201.016,00	1.192.643,32
Kultura fizyczna i sport	60.295,00	59.956,36
Różna działalność	819,00	818,25
Administracja publiczna	1.285.410,00	1.242.076,30
Bezpieczeństwo publiczne	5.850,00	5.449,92
Finanse	23.800,00	20.868,59

Rozliczenia między Gmin SPWP	10.000,00 6.760,00	- 6.676,40
OGÓŁEM	8.233.927,00	7.846.355,33

Wykaz wydatków i zakupów inwestycyjnych budżetu Miasta i Gminy Wysoka na rok 2000

Nazwa	Kwota
ROLNICTWO - dokończenie opracowania projektu technicznego budowy sieci wodociągowej kierunek Rudna – Nowa Rudna – Mościska	9.200 9.200
GOSPODARKA KOMUNALNA - kontynuacja remontu i modernizacji oraz rozbudowa oczyszczalni ścieków w Wysokiej - zakup budynku po byłej zlewni mleka w m. Czajcze - zakup pomp do hydroforni na terenie gminy Wysoka - opracowanie projektu technicznego oraz realizacja rozbudowy obiektu szkolnego - budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej Wysoka Mała – Wysoka - zakup mieszkania - zakup pieców C.O. - budowa kolektora sanitarnego Młotkowo – Czajcze – Wysoka - opracowanie PT wysypiska śmieci w m. Wysoka	740.920 385.900 10.600 6.000 275.700 2.570 43.000 5.300 2.000 9.850
OPIEKA SPOŁECZNA - zakupy inwestycyjne	4.600 4.600
ADMINISTRACJA PUBLICZNA - zakupy inwestycyjne	13.300 13.300
OŚWIATA I WYCHOWANIE - zakup i montaż pieca CO w Wysokiej Małej	8.800 8.800
OGÓŁEM	776.820

2001 rok

Realizacja dochodów i wydatków budżetowych w 2001 r.

DOCHODY

Dział	Plan	Wykonanie

Rolnictwo i łowiectwo	1.000,00	3.326,90
Leśnictwo	8.000,00	5.209,33
Transport i łączność	33.600,00	33.600,00
Gospodarka mieszkaniowa	146.500,00	162.307,71
Administracja publiczna	189.847,00	182.503,36
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	9.881,00	9.881,30
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	900,00	900,00
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	2.219.649,00	2.045.113,78
Różne rozliczenia	4.745.441,00	4.712.684,29
Oświata i wychowanie	20.881,00	19.366,68
Opieka społeczna	1.010.132,00	1.005.495,67
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	322.840,00	321.280,95
OGÓŁEM	8.708.671,00	8.501.669,97

WYDATKI

Dział	Plan	Wykonanie
Rolnictwo i łowiectwo	10.570,00	9.240,04
Leśnictwo	7.100,00	7.048,60
Transport i łączność	108.142,00	86.726,02
Działalność usługowa	39.000,00	37.118,76
Administracja publiczna	1.420.217,00	1.336.642,38
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	9.961,00	9.961,91
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	57.945,00	48.041,86
Różne rozliczenia	1.333,00	1.329,61
Oświata i wychowanie	4.432.431,00	4.354.162,28
Ochrona zdrowia	97.950,00	94.992,14
Opieka społeczna	1.352.140,00	1.330.199,95
Edukacyjna opieka wychowawcza	74.079,00	72.149,81
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1.621.382,00	1.603.699,16
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	161.253,00	157.032,58
Kultura fizyczna i sport	63.930,00	63.826,86
OGÓŁEM	9.457.433,00	9.212.171,96

Wykaz wydatków i zakupów inwestycyjnych budżetu Miasta i Gminy Wysoka na rok 2001

Nazwa	Kwota
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	53.600
Drogi publiczne gminne	53.600
Modernizacja dróg na terenie miasta i gminy Wysoka – odcinek:	
- Wysoka Mała – strona lewa od Wysokiej	
- Czajcze – Eleonora	
środki własne 20.000	
dotacje 33.600	
	15.900
OŚWIATA I WYCHOWANIE	11.000
Szkoły podstawowe	11.000
- zakup i montaż pieca CO – SSP Kijaszkowo	
	4.900
Gimnazja	4.900
- zakup kserokopiarki	
	1.427.379
GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	1.427.379
Pozostała działalność	62.000
- zmiana sposobu ogrzewania w SSP Czajcze	
środki własne 36.300	
dotacja WFOŚiGW 25.700	872.200
- rozbudowa obiektu szkolnego pod potrzeby Gimnazjum	
spłata odsetek 20.800	
realizacja zadania 51.400	5.000
kredyt PKO Piła 800.000	
- zobowiązanie z 2000r. – spłata II raty należności za wykup zlewni mleka pod potrzeby wsi Czajcze	444.000
- etap III modernizacji rozbudowy oczyszczalni ścieków w Wysokiej	
dotacja AWRSP 200.000	
pożyczka WFOŚiGW 186.000	5.000
środki własne 50.650	26.200
środki własne, spłata odsetek 7.350	
- budowa sieci wodociągowej – odcinek na ODJ	
- budowa kotłowni gazowej w obiekcie ośrodka zdrowia w Wysokiej przy Pl.Powst.Wlkp. 16	5.579
środki własne 16.000	
dotacja z WFOŚiGW 10.200	2.700
- budowa sieci wodociągowej wraz z przyłączem do składowiska odpadów w m. Wysoka Wielka	4.700
dotacja z PFOŚiGW	
- budowa kanalizacji sanitarnej kierunek Młotkowo – Czajcze – Wysoka	
- zakup zagęszczarki spalinowej	
OGÓŁEM	1.496.879

2002 rok

Realizacja dochodów i wydatków budżetowych w 2002 r.

DOCHODY

Dział	Plan	Wykonanie
Rolnictwo i łowiectwo	3.500,00	8.200,70
Leśnictwo	8.000,00	5.051,13
Gospodarka mieszkaniowa	146.330,00	137.879,68
Administracja publiczna	99.697,00	100.716,75
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	10.775,00	10.638,70
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	900,00	900,00
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	2.413.069,00	2.298.236,27
Różne rozliczenia	5.472.059,00	5.471.704,53
Oświata i wychowanie	89.686,00	83.576,20
Ochrona zdrowia	94.000,00	96.228,02
Opieka społeczna	1.132.825,00	1.129.261,90
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	190.014,00	190.014,57
OGÓŁEM	9.660.855,00	9.532.408,45

WYDATKI

Dział	Plan	Wykonanie
Rolnictwo i łowiectwo	44.400,00	42.346,06
Transport i łączność	170.652,00	91.740,99
Gospodarka mieszkaniowa	12.800,00	12.770,00
Działalność usługowa	44.000,00	43.488,41
Administracja publiczna	1.493.805,00	1.445.078,93
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	12.239,00	12.087,70
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	93.970,00	90.379,13
Obsługa długu publicznego	48.000,00	42.875,26
Różne rozliczenia	3.636,00	-
	5.020.911,00	4.795.369,67

Oświata i wychowanie Ochrona zdrowia Opieka społeczna Edukacyjna opieka wychowawcza Gospodarka komunalna i ochrona środowiska Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego Kultura fizyczna i sport	94.000,00 1.526.439,00 62.548,00 1.597.882,00 168.723,00 79.856,00	91.257,30 1.511.243,11 61.761,11 1.575.635,77 163.419,30 78.484,12
OGÓŁEM	10.473.851,00	10.057.936,86

Wykaz wydatków i zakupów inwestycyjnych do budżetu Miasta i Gminy Wysoka na rok 2002.

Nazwa	Kwota
ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	31.000
Infrastruktura wodociągowa i sanitarna wsi	31.000
- PT wraz z realizacją budowy wodociągu – kierunek Czajcze wybudowanie – Jeziorki Kosztowskie	31.000
GOSPODARKA MIESZKANIOWA	12.800
Gospodarka gruntami i nieruchomościami	12.800
- zakupy inwestycyjne	12.800
GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	1.361.100
Pozostała działalność	1.361.100
- kontynuacja budowy kanalizacji sanitarnej, deszczowej, wymiana sieci wodociągowej oraz nawierzchni ul. Boh. 17 Października w Wysokiej środki własne 31.000 pożyczka z WFOŚiGW 28.000	59.000
- aktualizacja PT oraz rozbudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Wysoka w tym: spłata odsetek II i III etap 17.000 realizacja zadania ze środków własnych 20.000	37.000
- kontynuacja rozbudowy obiektu szkolnego na potrzeby gimnazjum • zobowiązanie wobec wykonawcy – firma POSBAU umowa główna 808.600 aneks I 174.800 aneks II 10.000 roboty dodatkowe 11.700 inne 1.400 • nadzór budowlany 17.500 • spłata odsetek od kredytów odsetki kredyt I 1.800 odsetki kredyt II 84.800 1.110.600	1.110.600 8.000 146.500
- wykonanie kanalizacji sanitarnej w Wysokiej – ul. Dworcowa	
- Zakup wyposażenia dla nowo wybudowanego Gimnazjum	

Dotacja	100.000	
Kredyt	25.000	
Środki własne	2.500	
Zakupy wyposażenia	19.000	
OGÓŁEM		1.404.900

2003 rok

Realizacja dochodów i wydatków budżetowych w 2003 r.

DOCHODY

Dział	Plan	Wykonanie
Rolnictwo i łowiectwo	-	77,00
Leśnictwo	4.000,00	6.441,73
Gospodarka mieszkaniowa	114.025,00	143.632,05
Administracja publiczna	116.500,00	112.095,48
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	12.651,00	12.643,25
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	200,00	200,00
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	2.674.929,25	2.673.497,27
Różne rozliczenia	5.452.787,00	5.452.308,43
Oświata i wychowanie	42.467,00	39.556,40
Opieka społeczna	997.200,00	994.674,54
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1.704.168,05	1.704.879,65
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	10.000,00	10.000,00
OGÓŁEM	11.128.927,30	11.150.005,80

WYDATKI

Dział	Plan	Wykonanie
Rolnictwo i łowiectwo	106.300,00	101.108,47
Transport i łączność	104.518,00	103.670,81
Działalność usługowa	89.500,00	86.332,82
Administracja publiczna	1.494.601,00	1.471.902,16
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz	12.991,00	12.985,98

sądownictwa		
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	88.904,00	87.295,05
Obsługa długu publicznego	162.000,00	161.511,81
Różne rozliczenia	10.715,05	-
Oświata i wychowanie	5.177.995,00	5.144.782,33
Ochrona zdrowia	130.100,00	120.894,54
Opieka społeczna	1.379.960,00	1.372.231,94
Edukacyjna opieka wychowawcza	57.800,00	56.045,09
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	2.849.127,25	2.831.242,30
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	211.963,00	207.865,56
Kultura fizyczna i sport	77.455,00	76.633,46
OGÓŁEM	11.953.929,30	11.834.502,32

Wykaz wydatków i zakupów inwestycyjnych do budżetu Miasta i Gminy Wysoka na rok 2003.

Nazwa	Kwota
ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	90.000,00
Infrastruktura wodociągowa i sanitarna wsi	90.000,00
- Budowa sieci wodociągu kierunek Nowa Rudna – Rudna – Mościska	50.000,00
- PT wraz z budową sieci wodociągowej – kierunek Bądecz	40.000,00
TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	21.300,00
Drogi publiczne gminne	21.300,00
- Wykonanie kanalizacji sanitarnej i deszczowej ul. Boh. 17 Października	15.300,00
- Wykonanie PT kanalizacji sanitarnej, deszczowej oraz drogowej – ul. Ogrodowa	6.000,00
ADMINISTRACJA PUBLICZNA	6.100,00
Urzędy gmin	6.100,00
- zakupy sprzętu komputerowego	6.100,00
OŚWIATA I WYCHOWANIE	10.100,00
Szkoły podstawowe	10.100,00
- zakupy kserokopiarek SSP Mościska, Wysoka	10.100,00
Gimnazja	5.000,00
- zakup kserokopiarki – Gimnazjum	5.000,00
OCHRONA ZDROWIA	17.000,00
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	17.000,00
- aktualizacja PT , wykonanie modernizacji sposobu ogrzewania świetlicy socjoterapeutycznej	17.000,00
GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	2.623.012,25
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	38.200,00
	20.000,00

- wykonanie PT kolektora sanitarnego kierunek Wysoczka	18.000,00
- wykonanie odwodnienia w miejscowości Bądecz	2.584.812,25
Pozostała działalność	5.000,00
- budowa pomieszczeń gospodarczych – Pl.Powstańców Wlkp.	37.338,51
- rozbudowa oczyszczalni ścieków – nadzór inwestorski i inne koszty	1.659.353,05
- rozbudowa oczyszczalni ścieków w m. Wysoka. Zadanie realizowane zgodnie z WPI z roku 2002.	877.420,69
- rozbudowa oczyszczalni ścieków w m. Wysoka. Zadanie realizowane zgodnie z WPI z roku 2002.	5.700,00
- zakup pompy wodociągowej	10.300,00
KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA NARODOWEGO	10.300,00
Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	10.300,00
- zmiana sposobu ogrzewania w budynku Pl. Wolności 1	
OGÓŁEM	2.782.812,25

2004 rok

Realizacja dochodów i wydatków budżetowych w 2004 r.

DOCHODY

Dział	Plan	Wykonanie do 31.05.2004 r.
Leśnictwo	4.000,00	819,78
Gospodarka mieszkaniowa	121.900,00	81.823,07
Administracja publiczna	81.527,00	40.225,32
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	3.740,00	3.135,00
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	2.500,00	2.500,00
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	3.022.698,00	1.119.146,34
Różne rozliczenia	6.177.225,00	3.131.698,14
Oświata i wychowanie	5.000,00	5.000,00
Pomoc społeczna	954.710,00	954.710,00
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	38.868,00	38.868,00
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	2.000,00	2.000,00
OGÓŁEM	10.414.168,00	10.414.168,00

WYDATKI

Dział	Plan	Wykonanie do 31.05.2004 r.
Rolnictwo i łowiectwo	286.150,00	8.575,32
Transport i łączność	90.000,00	1.201,86
Działalność usługowa	106.760,00	68.259,69
Administracja publiczna	1.503.708,00	675.147,47
Urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	3.740,00	304,58
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	134.400,00	22.356,25
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	48.000,00	20.043,26
Obsługa długu publicznego	204.300,00	52.774,70
Różne rozliczenia	20.000,00	-
Oświata i wychowanie	5.632.585,00	2.651.620,76
Ochrona zdrowia	100.000,00	25.581,64
Pomoc społeczna	1.532.431,00	418.174,76
Edukacyjna opieka wychowawcza	4.000,00	500,00
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1.350.414,00	169.739,81
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	200.000,00	85.436,94
Kultura fizyczna i sport	69.000,00	35.027,93
OGÓŁEM	11.284.988,00	4.235.244,97

Wykaz wydatków i zakupów inwestycyjnych do budżetu Miasta i Gminy Wysoka na rok 2004.

Nazwa	Kwota
ROLNICTWO I ŁOWIECTWO	265.000
Infrastruktura wodociągowa i sanitarna wsi	265.000
- budowa sieci wodociągowej kierunek Jeziorki – Wybudowanie	5.000
- budowa sieci wodociągowej kierunek Rudna – Mościska	5.000
- budowa sieci wodociągowej kierunek Wysoka – Bądecz	200.000
- częściowa budowa sieci wodociągowej ul. Walentego, ul. Kościelna oraz kanalizacja ul. Podgórna	20.000
- wodociąg kierunek Bądecz-Gmurowo	15.000
- wykonanie projektu technicznego wraz z budową sieci wodociągowej w miejscowości Czajcze	20.000
ADMINISTRACJA PUBLICZNA	10.000
Urzędy gmin	10.000
- zakupy inwestycyjne	10.000

BEPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA	25.000
Ochotnicze straże pożarne	25.000
- zakup samochodu strażackiego – dofinansowanie	25.000
POMOC SPOŁECZNA	7.312
Świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	7.312
- Zakupy inwestycyjne	7.312
GOSPODARKA KOMUNALNA I OCHRONA ŚRODOWISKA	1.064.320
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	1.047.000
- Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą - ul. Ogrodowa	20.000
- Budowa kanalizacji sanitarnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą w m. Wysoczka Gm. Wysoka – dotyczy wieloletniego planu inwestycyjnego	990.578
- Inspektor nadzoru nad inwestycją „Budowa kanalizacji	6.422
- Kanalizacja – przyłącze Kijaszkowi	15.000
- Kanalizacja ul. Boh. 17-Października do ul. Kościuszki	15.000
Pozostała działalność	17.320
- zakupy inwestycyjne	17.320
OGÓŁEM	1.371.632

Poziom zadłużenia gminy Wysoka na przestrzeni 2000-2003 roku.

Poziom zadłużenia w 2000 r.

Kredyty	**-**	**272.524,12**
Pożyczki	**-**	**144.000,00**
OGÓŁEM	**-**	**416.524,12**

Poziom zadłużenia w 2001 r.

Kredyty	**-**	**864.285,71**
Pożyczki	**-**	**251.000,00**
OGÓŁEM	**-**	**1.115.285,71**

Poziom zadłużenia w 2002 r.

Kredyty	**-**	**1.740.472,85**
Pożyczki	**-**	**187.820,00**
OGÓŁEM	**-**	**1.928.292,85**

Poziom zadłużenia w 2003 r.

Kredyty	**-**	**1.556.418,81**
Pożyczki	**-**	**1.003.020,69**
OGÓŁEM	**-**	**2.559.439,50**

VIII. IDENTYFIKACJA GŁÓWNYCH PROBLEMÓW ROZWOJOWYCH

Główne problemy rozwojowe gminy Wysoka koncentrują się w następujących obszarach:

- Infrastruktura ochrony środowiska,
- Infrastruktura komunikacyjna,
- Oświata i wychowanie,
- Gospodarka i rynek pracy,
- Sfera społeczna i bezpieczeństwo.

Główne problemy rozwojowe w obszarze infrastruktury ochrony środowiska

Na terenie gminy Wysoka istnieją duże niedobory w zakresie infrastruktury środowiskowej. Szczególnie dotkliwy jest brak sieci kanalizacyjnej – dotyczy to głównie mieszkańców wsi.

Na terenie gminy funkcjonuje oczyszczalnia ścieków, która została zmodernizowana i rozbudowana w 2003 roku, jednak z uwagi na niski poziom skanalizowania, jej możliwości techniczne wykorzystywane są w niewielkim stopniu /niespełna 50%/. Pochodną tego stanu jest obciążenie budżetu gminy dodatkowymi kosztami utrzymania instalacji.

Brak kanalizacji przekłada się na cały szereg negatywnych zjawisk, które zaobserwowano w sferze środowiskowej: zanieczyszczenie cieków wodnych, zanieczyszczanie gleb (notuje się przypadki odprowadzania ścieków bezpośrednio do rowów i gruntu). Ogólnokrajowym problemem gmin jest brak prostych i skutecznych narzędzi prawnych pozwalających na egzekwowanie obowiązku przyłączania się do wybudowanych sieci ks i kontrolowania sposobu korzystania z przyłączy istniejących. Plagą gminy Wysoka jest odprowadzanie ścieków innych niż bytowe do oczyszczalni ścieków. Przy biologiczno – mechanicznym systemie oczyszczania wprowadzenie ścieków poprodukcyjnych, przesądza o niemożności uzyskania choćby minimalnego poziomu oczyszczania ścieków.

Istotnym problemem są również trudności organizacyjne oraz egzekucyjne związane z koordynacją systemu gospodarowania odpadami, co skutkuje zaśmiecaniem obszaru gminy. Dzikie wysypiska śmieci stanowią nie tylko poważne zagrożenie środowiskowe, lecz także wpływają na ogólny wizerunek Gminy Wysoka.

Gospodarstwa domowe objęte są zbiórką, jednak odbierane odpady nie są posortowane. Konieczne jest również zapewnienie długoterminowych umów

kontraktacyjnych na odbiór posegregowanych odpadów z terenu gminy. Władze gminne winny w tym przypadku zaproponować pakiet instrumentów, które zagwarantuję długoterminową stabilizację w tej sferze np. udział z związkach międzygminnych, zaangażowanie kapitałowe itp.

Modernizacji i rozbudowy wymaga sieć wodociągowa. Tam, gdzie występują jeszcze braki, należy dokończyć proces budowy sieci. Za zadanie priorytetowe (z uwagi na wagę problemu) należy uznać budowę połączeń sieci z miejscowościami co do których nie ma możliwości zasilań awaryjnych. Odrębnym problemem są sieci pozakładowe, przejmowane przez gminę w stanie kwalifikującym czeto do wyłączenia z użycia.

Sieci infrastruktury powstałe w latach 80-tych i wcześniej, wymagają gruntownych przeglądów oraz sporządzenia szczegółowego, wieloletniego planu remontów, modernizacji czy wręcz wymian. Dodatkowym utrudnieniem jest fakt, iż odcinki te biegną w drogach utwardzonych. Zapadanie się rurociągów, pociąga za sobą degradacje nawierzchni drogowych. Niewątpliwie w planowaniu przestrzennym miasta i gminy należy zastosować zdecydowanie inne rozwiązania infrastrukturalne (pasy techniczne).

W szerszym aspekcie występujące problemy środowiskowe mają negatywny wpływ na jakość życia całej społeczności lokalnej, zaburzają endogeniczny rozwój gminy oraz znacznie ograniczają atrakcyjność inwestycyjną jej obszaru dla podmiotów zewnętrznych.

Główne problemy rozwojowe w obszarze infrastruktury komunikacyjnej

Gmina Wysoka posiada dobrze rozwiniętą sieć dróg gminnych odpowiadającą strukturze zagospodarowania przestrzennego. Jednocześnie sieć ta charakteryzuje się bardzo złym stanem technicznym. Ponadto część ciągów nie posiada poboczy oraz chodników, zaś szerokość wybranych odcinków jezdni nie odpowiada przewidzianym dla nich normom szerokości. Jest to spowodowane nieuporządkowanym stanem własnościowym, co uniemożliwia poszerzenie niektórych odcinków. W złym stanie technicznym znajdują się również niektóre przepusty i rowy.

Nienajlepszym stanem technicznym charakteryzuje się również część dróg wewnętrznych (dróg poza kategoriami). Spowodowane to jest wadliwym wykonaniem nawierzchni, często bez właściwej podbudowy.

Z 29 km odcinków dróg utrzymywanych przez gminę ok. 5 km posiada nawierzchnię asfaltową lub utwardzoną /w części przygotowaną na położenie asfaltu/.

Realizacja bieżących potrzeb modernizacyjnych pozwala jedynie na podejmowanie ograniczonych zakresów rzeczowych dla wybranych zadań remontowych. Wykonywanie kompleksowych zadań obejmujących gruntowne remonty ciągów dróg gminnych połączone z robotami w pasie około drogowym

nie jest możliwe bez uzyskania zewnętrznego wsparcia bądź też bez jednoczesnego odstąpienia od remontów na innych odcinkach dróg gminnych.

Przebiegający przez teren gminy odcinek drogi wojewódzkiej oraz drogi powiatowe nie w pełni spełniają oczekiwania mieszkańców zarówno z uwagi na stan techniczny poszczególnych fragmentów, a także miejscowo ograniczoną funkcjonalność.

Dostępność komunikacyjna wyraża nie tylko poziom osiągalności gminy w ruchu kołowym. Miarą dostępności jest również stopień rozwoju oraz jakość świadczonych usług telekomunikacyjnych, a także poziom rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Niski jest stopień rozwoju infrastruktury informatycznej niezbędnej dla rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Placówki świadczące usługi publiczne nie są wyposażone w odpowiednią infrastrukturę informatyczną oraz nie dysponują nowoczesnymi zasobami sprzętowymi, by możliwe było świadczenie usług na stosownym dla XXI – go wieku poziomie.

Główne problemy rozwojowe w sferze oświaty i wychowania

Podstawowe problemy związane z funkcjonowaniem sfery oświaty i wychowania na terenie gminy dotyczą sieci placówek szkół podstawowych oraz gimnazjum.

Stały spadek liczby urodzeń w ciągu ostatnich lat zaczyna w sposób istotny przenosić się na sferę edukacji. Zmniejszająca się liczba uczniów w szkołach podstawowych oznacza stopniowy spadek przychodów budżetu gminy z tytułu subwencji oświatowej, co przy wzrastających kosztach utrzymania tych placówek powoduje coraz większe obciążenia finansowe dla lokalnego samorządu. Znaczne środki przeznaczane są na utrzymanie placówek, co ogranicza możliwości zakupu wyposażenia w tym pomocy dydaktycznych.

Ponadto spadająca liczba urodzeń powoduje problemy z kompletowaniem kolejnych klas. Działania o charakterze doraźnym związane z łączeniem klas są coraz mniej skuteczne.

W niektórych szkołach brakuje odpowiedniego zaplecza dla uczniów, zwłaszcza sportowego.

Poważnym problemem jest poziom wykształcenia mieszkańców gminy. Połowa mieszkańców kończy edukację na poziomie szkoły podstawowej lub zasadniczej zawodowej. Świadczy to o niewystarczającym poziomie rozwoju instrumentów wspierających proces kształcenia.

Główne problemy rozwojowe w obszarze gospodarki i rynku pracy

Nadrzędnym problemem na terenie gminy jest wysoki poziom bezrobocia oraz związane z tym zjawiskiem zubożenie części społeczności lokalnej.

Bezrobocie jest natomiast pochodną negatywnych zjawisk koncentrujących się głównie w sektorze rolnictwa oraz w sferze szeroko rozumianej przedsiębiorczości pozarolniczej.

Bezrobocie w sektorze rolnictwa ma głównie charakter ukryty. Oszacowanie jego skali jest rzeczą trudną, jednak biorąc pod uwagę znaczącą liczbę osób pozbawionych jakiejkolwiek formy zabezpieczenia socjalnego można w sposób zdecydowany stwierdzić, że jego skala jest znacząca.

Zjawisko bezrobocia jest powszechne wśród ludzi młodych wchodzących na rynek pracy. Rozpoczynanie życia zawodowego od pobierania zasiłku może wywoływać głębokie negatywne skutki w sferze społecznej, stąd też konieczne jest zwrócenie szczególnej uwagi na problem bezrobocia wśród tej grupy ludności.

Zwraca uwagę brak systemowych rozwiązań na poziomie lokalnym służących różnym formom aktywizacji zawodowej ludzi młodych.

Główne problemy w sferze rolnictwa koncentrują się wokół następujących zagadnień:

- rozdrobnienia gospodarstw i wynikającym z tego niewielkim potencjałem produkcyjnym,
- trudności ze zbytem płodów rolnych, zwłaszcza ze strony małych gospodarstw, z którymi niechętnie nawiązują współpracę więksi odbiorcy,
- brakiem dostatecznych więzi kooperacyjnych pomiędzy rolnikami, działaniem w pojedynkę,
- brakiem wyraźnej specjalizacji w działalności rolniczej oraz niską skłonnością do poszukiwania nowych form produkcji niszowej,
- niedoinwestowaniem części gospodarstw rolnych.

W sferze przedsiębiorczości pozarolniczej zwracają uwagę następujące problemy:

- niewielka liczba podmiotów gospodarczych,
- brak tradycji w sferze wytwórczości i związane z tym skromne zaplecze dla rozwoju przedsiębiorczości w tym segmencie,
- słabo rozwinięty sektor usług,
- brak zaplecza rekreacyjnego i turystycznego
- brak pomysłów na wykreowanie regionalnej marki oraz rozwoju przedsiębiorczości na bazie tej marki.

Aktywne kształtowanie polityki przestrzennej oraz umiejętne gospodarowanie gruntami będącymi własnością gminy lub innych podmiotów publicznych stanowi jeden ze sposobów tworzenia korzystnych warunków dla aktywizacji

gospodarczej. Brak jest jednak wyraźnej koncepcji rozwoju przestrzennego oraz polityki gruntami gminy w tym zakresie w dłuższej perspektywie. Gmina zdefiniowała kierunkowe obszary rozwoju dla funkcji gospodarczej, nie ma jednak wieloletniego planu ich zagospodarowania.

Brakuje również wieloletniego planu gospodarowania majątkiem gminnym ukierunkowanego na osiąganie wymiernych efektów w sferze gospodarczej uwzględniającego jednocześnie korzyści w sferze społecznej.

Aktywizacji gospodarczej służą również inwestycje, w tym realizowane w sferze publicznej. Niestety gmina nie stanowi obszaru na którym procesy inwestycyjne charakteryzują się wysoką dynamiką. Stąd też istnieje potrzeba poszukiwania nowych sposobów na zwiększenie skali zagospodarowania terenów gminy.

Główne problemy rozwojowe w sferze społecznej i bezpieczeństwa

Na terenie gminy Wysoka występuje szereg problemów w sferze społecznej. Zdecydowana większość z nich spowodowana jest trudną sytuacją materialną poszczególnych osób lub rodzin. Najczęściej występujący problem to ubóstwo. Dotyka ono głównie osób bezrobotnych oraz osób w podeszłym wieku. Wśród patologii największy problem dotyczy alkoholizmu.

Niezadowalający jest poziom usług zdrowotnych. Są one świadczone jedynie w formie podstawowej. Brak jest nowoczesnego zaplecza, odpowiedniego sprzętu, skromna jest również sama oferta. Wielu pacjentów zmuszonych jest korzystać z usług medycznych poza gminą, co dodatkowo zwiększa koszty leczenia i uszczupla konkretne rodzinne portfele.

Lokalna oferta związana ze spędzaniem czasu wolnego jest dosyć skromna, Dotyczy to zarówno sfery kultury, jak i sportu oraz rekreacji.

Brakuje bogatej oferty dla dzieci oraz młodzieży, szczególnie w czasie wolnym od nauki. Bez jakichkolwiek propozycji spędzania wolnego czasu pozostaje też bezrobotna młodzież absolwencka. Jest to czynnik wybitnie sprzyjający rozkwitowi demoralizacji.

Ważnym czynnikiem kształtującym jakość życia społeczności lokalnej jest poziom sprawności instytucjonalnej podmiotów publicznych. Zagadnienie to dotyczy w szczególności sprawności oraz jakości pracy administracji gminnej (urzędu gminy), a także właściwych jednostek organizacyjnych. Poziom tych usług na terenie gminy uznawany jest za dobry, niemniej jednak, z uwagi na istotny wpływ działań władzy samorządowej na kształtowanie ogólnego wizerunku gminy, konieczne jest stałe podnoszenie jakości usług publicznych oraz sprawności struktur instytucjonalnych.

Stan techniczny obecnie zajmowanego przez Urząd Gminy budynku jest bardzo zły, co wpływa na jakość obsługi klientów oraz ogólny wizerunek urzędu.

Ponadto obiekt ten położony jest na obrzeżach miejscowości Wysoka, co przy braku możliwości dotarcia komunikacją publiczną stanowi dodatkowe utrudnienie dla interesantów – osób nierzadko dotkniętych chorobą czy wręcz inwalidztwem (np. podopieczni MGOPS).

Główne zagrożenia w sferze bezpieczeństwa publicznego na terenie gminy Wysoka związane są przede wszystkim z klęskami żywiołowymi (pożary, drobne zalania). Najczęstszą formę przestępczości stanowią kradzieże. Notuje się ich najwięcej, jednak walka z tym zjawiskiem jest szczególnie trudna. Jakkolwiek znane są lokalne środowiska przestępcze i częstokroć rutynowe czynności Policji wystarczają by sprawę rozwiązać, problemem o wiele większej wagi jest narastające zjawisko kradzieży „zlecanych" dokonywanych przez wyspecjalizowane szajki złodziei z poza terenu (kradzieże samochodów).

IX. LISTA ZADAŃ OBJĘTYCH INTERWENCJĄ PLANU ORAZ ZADANIA KOMPLEMENTARNE

Zadania objęte interwencją w ramach Planu Rozwoju Lokalnego w latach 2004-2006 realizowane będą w ramach pięciu podstawowych obszarów. Ponadto na terenie gminy wdrażane będą również projekty komplementarne wobec zadań objętych planem.

Założono możliwość aktualizacji Planu Rozwoju Lokalnego w trakcie jego wdrażania. W pierwszej kolejności będą to głównie zmiany polegające na rozszerzaniu katalogu zadań zarówno w obrębie projektów bezpośrednio objętych interwencją planu, a także zadań komplementarnych.

Zbiorczą listę zadań zawarto w poniższym zestawieniu.

XI. ZADANIA OBJĘTE INTERWENCJĄ PLANU ORAZ ZADANIA KOMPLEMENTARNE PRZETWORZONE GRAFICZNIE

- Zgodność zadań objętych interwencją planu z celami strategii lokalnej oraz strategii regionalnej.
- Kompatybilność zadań objętych interwencją planu z celami długofalowymi realizowanymi przez samorząd gminy.
- Powiązanie zadań Planu Rozwoju Lokalnego z innymi zadaniami komplementarnymi.
- Oczekiwane wskaźniki osiągnięć Planu Rozwoju Lokalnego.
- Plan finansowy na lata 2004 – 2006.